

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soroként 30 kr.

Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V., Klapka-útea 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III., Jókai-útea 186. Telefon sz. 81,
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Vallás és politika.

A népek őstörténetében mindenütt fel találjuk a vallást. A mindennapi életben az egyes társadalmi osztályok különböztek egymástól; földmívelés, ipar, kereskedelem, tudomány és művészet nagy válszfalakat vontak közöttük, de a miben teljesen megegyeztek: az a vallás volt. Ez volt a hatalomnak eszköze, ez irányította legtöbbször működésüket s a világ történelem legfontosabb eseményeiben a főszerepet mindig a vallás játszotta. Ez tette világtörténelmi szerepet játszó néppé a zsidókat az őskorban; a vallás iránti alkalmazkodás tette csak Nagy Sándort világhódítóvá; ugyanaz döntötte el Nagy Constantin harcainak kimenetelét; a vallás szakította kétfelé s tette engesztelhetlen ellenségekké az óriási római birodalom népeit; a vallás idézte elő a kereszties háborúkat; ez idézte elő a „Bertalan éjt“; ez semmisített meg hatalmas trónokat és alkotott teljesen újakat; e miatt állott 30 évig fegyverben egész Európa; ez tette kibékíthetlenné Hunyady és Mohamed harczeit s ez rombolta össze szerencsétlen hazánkat a majdnem 200 évig tartó testvérháborúban. A világtörténelem nagy alakjai mindig tudták: hogy mivel lehet a nagy nép tömeget úgy hangolni, hogy kitűzött nagy céljaikat a fellelkesült tömeg által elérhessék. Mert úgy áll a dolog: hogy a népnek egész szellemvilága a vallásban rejlik; ebben talál fel mindent, a mit e földön s a földön túl keres. Ebben találja meg összes lelki táplálékát és gyönyörét; csak ennek útján ismeri a művészeteket: a zenét, szobrászatot, festészetet és költészetet: a templomban talál vigaszt, örömet és reményt egyaránt, szóval a népnek mindene: a vallás! Mig a tömeg gondolkozásmódja mindent

a vallásban összpontosít, addig a művelt emberek részleteznek, elválasztanak mindent: más irányban keresik a tudományt, másban a művészeteket s másban a vallást. Mindegyiket külön-külön cultiválják s mindegyiket élvezik külön a maguk ismerete, tapasztalata és ítélete szerint. Ez az oka annak, hogy míg a nép mint egyetlen ember vezethető: addig a művelt egyének, bár számra hasonlíthatlanul kevesebben vannak, számtalan csapatra oszlanak s ugyanannyi táborot képezve harcolnak elveik mellett. Mindezekből azt akarom kihozni, hogy a mint a műveltség fejlődik, a nép akként rázza le magáról az egyoldalúság bilincseit s ha egyszer a haladás útján megindult, nincs többé hatalom, mely a felvilágosodásban őt meggátolja. Eléri azt a szellemi magaslatot, a melyre az embernek, mint a teremtés legnemesebbjének, jutnia kell, hogy mindent tisztán lásson s helyesen ítélhessen!

A XX-ik század kapuja előtt állunk. Jelszó mindenben a haladás. A századokig tartó harcok visszatartották nemzetünket a fejlődéstől, itt az idő tehát, hogy a mulasztottakat pótoljuk, mert más kép nem állhatunk meg főlemeit fővel Európa művelt népei között. Minden művelt embernek oda kell tehát törekednie, hogy a népet a haladás útjára terelje, nem pedig oda, hogy onnan leszorítsa, a hova más lelkes honfiak nagy nehezen vezették. Részletezni kell a nép előtt is mindent, nem pedig összpontosítani! El kell választani előtte is a vallást a politikától, hogy nézetei tisztuljanak. Törekedjünk mi is a művelt nemzetek csoportjában megállani, melyeknél a vallás-kérdés már rég megszűnt vezérszerepet játszani, mint az olasz, angol, francia és német nemzeteknél. A vallás maradjon egyedül illő helyein, t. i. a templom-

ban és a családi szentélyben; nincs ennek máshol helye, ne vonsozljuk tehát a sáros küzdőterre, a hol mocsok érheti. Legfőképp pedig ne egyesítsük a politikával, mert éppen ez az, a mi a legnemesebbet, legjobbat is képes megrontani.

Városunk specialis viszonyaiból indulva irtuk e sorokat. A mult évben alakult meg a „Katholikus Egylet“ Mint ilyen, senkinek sem tűnt fel s nem is tűnhetett, mert a miként van az izraelitáknál „Szent Egylet“, a miként van a reformátusoknál „Protestáns Egylet“, akként lehet a katolikusoknál is.

Amde a „Katholikus Egylet“ az utóbbi időkben oly határozottan lépett ki a politikai küzdőterre, hogy az iránt semmi kétséget sem hagyott: miszerint ő politikailag akar szerepelni.

Már a legutóbbi törvényhatósági bizottsági tag választásnál készített meglepetést mindkét pártnak, hogy jelöltjeit nagy többséggel megválasztotta. A r. kath. egyháztanácsosok választásánál pedig hetekig dolgozott, gyűlésezett az egylet, saját költségén nyomtatott szavazó lapokat, pénzt és fáradságot nem kimélve korteskedett jelöltjeinek érdekében.

Midőn a néppárt hydrája felütötte fejét közöttünk, ez is a katolikus körből indult ki. Ők készítették elő a talajt, ők hívták meg a vándor apostolokat s ők voltak tényezői a gyűlésnek is.

A gyűlés után az alakulóban levő néppárt a katolikus körben székel; esténként ott gyűlnek össze a párttagok; a félrevezetett, fanatizált kör tagok itt tanácskoznak s készítik a fegyvereket a szabadelvű haladás ellen.

Eklatansul igazolja politikai működésüket az is, hogy a kath. egyletnek egy pap tagja az „Alkotmány“ cz. lapra előfizetőket gyűjtve, az előfizetést minden katolikus egyleti tagnak erkölcsi köteles-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Melanie.

Álmaimban gyakran látlak
Csalfa lányka tégedet;
— Még fölmerül a régmultból
Büvös hattyúképed.

Mosolyogva nézsz reám
S beszélsz sokat szépen ...
— Óh! így tán az angyalok se'
Tudnak fönt az égben.

Együtt ülünk soká' s lelkem
Ábrándokba mélyed:
Elgondolom, ha én téged
Most nem ismernélek ... ?

De te beszélsz ... tovább — tovább!
S szerelmedről nékem
Azt mondd el, mit ajkad ah!
Másnak mond el ébren! ...

Hartmann János.

Hangulat.

Ita Cavoret Alfréd. Fordította Cypra.

— Végre nyilatkozhatnék már az a te kedves udvarlód, napról-napra várom hogy kijelentse: Ekkor és ekkor esküszünk.

— Igazad van, kedves néném, de Frigyes oly szerény. Kellemetlenül szerény. Észre sem veszi, ha bátorítom.

— Idealista, ábrándozó. A minap elárulta világnézeteit. Szegény ember! Sokkal jobban illenék az ókorba. Örökké költészetről, hangulatról, ihletről ábrándozik s jövődöbeliétől csak érző szívet kíván!

— Mindezt elmondta nekem is, de csak általánosságban, valahányszor neki melegegett hogy hozzám szóljon, mindig elhagyta a bátorság a döntő szó kiejtése előtt!

— Borzasztó — ennek véget kell vetnünk! Paula, napról-napra vénülsz. Minden más férőismerősöd visszavonul, mert lefoglaltnak vél. Cselekednünk kell.

— Szívem szerint beszélsz, de hiszen én csak nem kérhetem meg kezét.

— Már az igaz, hogy a mai világban majdnem oda jutottunk. Az én boldogult uram! az volt ám az ember! Olyan most már

nem is akad! Csak láttad volna — csak érezted volna eljegyzési esőkját!

— Ha Frigyes legalább esőkot rabolt volna tőlem! — de ő valóban rettentően ügyetlen. Annyiszor nyújtottam már neki alkalmat és a szerencsétlen ember még sem esőkol meg.

— No meglásd, ma végre megszólal, meg kell szólalnia. Kellő hangulatba hozzuk. A salont exotikusan, költőien rendezzük be, — ez bizonyára hatni fog reá.

— Igazad van néném, üssük nyélbe a dolgot, kezdem unni a leányéletet.

A prózai gondolkozású néni eltűnt egy percze; majd visszatért s egy nagy képet hozott magával: „Estszürkület.“ Ez imponálni fog neki.

— Aztán csak ügyesen helyezd ám el Paula — kissé alantabb — így jól van. S most gyorsan még több hangulatot! Először is vidd ki innen azt a siró babát — rosszul hathatna a kőrre — s hozd be inkább Schiller és Goethe szobrát.

Paula sietett teljesíteni nénje észszerű kívánságát.

— Frigyes balladákat ír, magyarázá a néni, kanári madaram halálát is gyönyörűen megénekelte. Goethe mindenesetre igen colle-

ségévé teszi, azzal indokolván föllépését, hogy „a katolikus körből indult ki a néppárt megalakítása, tehát minden kath. körbeli tag egyuttal néppárti is.”

Hát ez nagyon sajnálatos dolog. Ez az állapot visszaesést jelent, nem pedig haladást. A kik a népnél egyesíteni akarják a vallást a politikával, azoknak nem lehet más céljuk mint az, hogy a népet egy tömegben vezethessék maguk céljainak elérése szempontjából. Ezek nem akarhatják a nép javát! Nem akarhatják: mert a ki a haladásnak ellensége, az ellensége a népnek, a melyet a járomba akar visszazoritani.

Városunk józan gondolkozású polgáraihoz szólunk. Ne értsen félre senki sem. Nem vagyunk mi ellensége egyik egyetlen vagy társulatnak sem, sőt nagyon helyeseljük, hogy minél részletesebb célokra csoportosuljanak az emberek, mert csakis így lehet tökéletesíteni mindent. Ámde ne tévesszük szem elől mindennek a célját, mert mindennek más és más célja van! A politikájé legyen politikai, a vallásé maradjon vallási cél!

Ha így gondolkozunk és cselekszünk, akkor nem lopózik közénk a felekezeti viszálykodás démona, hanem békességgel és egyetértéssel fogunk vállvetve működni a nép művelődésének előmozdításán, mi által édes hazánk tekintélyessé és hatalmassá lesz!

Politikai szemle

Még az egyházpolitikai törvényjavaslatok tárgyalása idején történt, hogy Agliardi, pápai nunczius Bécsben, Magyarországra jött látogatások ürügye alatt, tényleg pedig az említett törvényjavaslatok ellen korteskedett. Ebből összeütközés támadt Bánffy miniszterelnök és Kálnoky külügyminiszter között, a minnek a vége az lett, hogy Kálnokynak le kellett mondania. Agliardi nuncziust azonban a pápa nem hívta vissza s ekkor gróf Revertera, monarchiánk követe a római Curiánál, ott hagyta Rómát és szabadságra ment Tirolba. E szabadság egész mostanáig tartott, a mi a pápai udvart mód felett bántotta. Végre elhatározták Rómában, hogy Agliardit bíbornokká való előléptetés ürügye alatt visszahívják Bécsből, mire azután gróf Revertera követünk is visszatért Rómába.

A magyar miniszterek: Bánffy miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter tanácsosaikkal több napot töltöttek Bécsben és folyton tárgyaltak az osztrák miniszterekkel mindazon ügyekre nézve, melyek 10 évről 10

évre meg-megújuló szerződéssel szabályozandók Ausztria és Magyarország között. A bank- és valutaügyben, a mint hírlik, teljes megegyezésre jutottak; úgy szintén a fogyasztási adókra, továbbá a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó főbb elvekben is egyetértés jött létre. A még vitás kérdéseket és a részleteket január végén a Budapesten folytatandó tárgyalásokon fogják elintézni.

Apponyi Albert az úgynevezett nemzeti párt szerdai értekezletén magyarázta meg karácsonyi békeajánlatát, melyet — mint tudjuk — Bánffy miniszterelnök és a szabadelvű párt oly lojális előzékenységgel fogadtak. A magyarázat olyan alapos volt, hogy most már senki sem tudja, mit is akart tulajdonképpen Apponyi. Elmondja, hogy ő és az ellenzék egy hajszálalig olyanok maradnak, mint azelőtt, összes elveikért épen úgy fognak küzdeni ezután is, mint eddig. Ugy látszik azt kívánna, hogy a kormány és a szabadelvű párt adja be szó nélkül a derekát és mondjon hálás köszönetet az ellenzéknek az örökös gyanúsítgatásért és személyeskedő vádaskodásért, vagyis a többség vesse magát alá föltétlenül a négyfelé húzó kisebbségnek. Így bajos lesz a béke!

Bartha Miklós, kit az esküdtszék egyhangúlag vétkesnek nyilvánított a nyilvános rágalmas vétségében, lemondott az Ugron-Polonyi-féle függetlenségi pártkör elnökségéről. Lemondását nem fogadták el, hanem osztatlan bizalmukat fejezték ki iránta. Tiszteljük az izlésüket! Ugy látszik, ott így kell és lehet érdemeket szerezni.

Frère-Orban, a szabadelvű belga államférfi, ki sokáig intézte hazája sorsát ritka becsületességgel, meghalt. Politikai ellenfelei is részesítették az elhunytat minden telhető tiszteletben.

Jamieson urat, a ki Anglia egy kereskedelmi társaságának pénzén és nyilván az angol kormány tudtával betört a dél-afrikai Transvaal köztársaságba, a boerok seregének nagy részével elfogták. Erre Vilmos német császár táviratilag üdvözölte Krüger, Transvaal elnököt. Persze az angol kormány, hogy a vállalkozás ilyen kudarcot vallott, most mossa kezeit és adja az ártatlant. De bezzeg ha sikerült volna! Mert Anglia, ha valamely területet el akar nyelni, legtöbbször egy kereskedelmi társaságot küld oda, a mely aztán lassan előkészíti a hódítást. Hogy az angolok milyen rossz néven veszik Németország beleavatkozását az ügybe, az mutatja, hogy Londonban az angol munkások megtámadták és elverték a német és hollandi munkásokat.

—y—y—

Színház.

Sappho szombati előadása a saison egyik legélvezetesebb estéje volt. A czim-szerepben Csetényi Julia megmutatta, hogy méltán kiérdemelte mindama kitüntetések, melyekben a közönség részéről a tél folyamán részesült s azokat az elismeréseket, melyekkel

e helyről tehetségének adóztunk. Mi, akik alkalom adtán nem mulasztottuk el a kisasszonyt egy és más gyöngéjére figyelmeztetni, készséggel elismerjük most, hogy Csetényi nemcsak a társulatnak egyik legjelesebb tagja, hanem a maga nemében — kiválóan a drámai szavalás terén — nem közönséges tehetség, aki ha a művészi teljességet még el nem érte, azt nem tehetsége fogyatékoságának, hanem ereje még nem eléggé kipróbált voltának s föltétlen fejlődőképességének lehet betudni. Mindenesetre a társulat ama kevesei közé tartozik, akiket nagyon szívesen látnánk viszont esztendőre új színházunkban is. Hogy éppen Sapphot választotta jutalomjátékaul, tulajdonképpen merész vállalkozás volt. A Grillparzer Sapphoja, a mily gazdag egyébként a költői dietio szépségeiben, tulajdonképp halvány imitációja a nagy görög tragédiának, a melyet új életre támasztani még egy Racine, sőt Goethe világszemlének is csak kétségesen sikerült. Egyszerű fölépítésében nem a görög tragédia nagy szenvedélyeinek igaz naivitása jelentkezik s a lemondás tragikus sóhaját, mely a megoldás finál-akkordját képezi, modern erőszakosság szenvedése zavarja meg s nem hatja át az a fonséges derű, mely a kiengesztelődés bűnbocsánatával zománczol be ama mosolygóság alatt mindent. És mégis értjük, hogy ezt választotta magának. Csetényinek főereje — mint már többször említettük — a szavaló előadásban rejlik. A nagy tragikai szenvedélyek ábrázolására van hivatva, a szenvedélyek sugallata merészen szárnyalt beszéd interpretálására, mely kothurnusban jár s röptének a felhők sem szabnak határt. Arcza átszellemül s hangja csengővé válik, szemei szikrát szórnak s kinyújtott keze mozdulatában plasztikus erő jut kifejezésre. Sem affektáció nincs ilyenkor benne, sem színfalhasgató erőlködés: természetes és igaz marad mindvégig. A közönség sokszor és zajosan tapsolta, kiléptek virágokat is kapott. Legfényesebb jelenete föltétlenül az utolsó felvonás búcsúzó-jelenete volt, melynek szivrepesztő tragikumába a lemondás fájó s megindító szava vegyült. A szív szólalt meg e jelenetben, az interpretátor szíve, aki összeforrott s együttérez azzal, akit ábrázol. Itt már csakugyan Sapphot láttuk s a színész egészen háttérbe szorult. Sapphot, aki eljutott a nagy elhatározásig s leszámolt magával. Vele együttérezünk mi is s teljes részvétünk kíséri a halálba. A közönség nagy része meg volt hatva, annyira szívéhez szólott a jelenet belső igazsága. Nagy hátránya volt az előadásnak, hogy Csetényinek nem volt hozzá méltó partnere. Rajz (Phaon) valósággal agyonütötte szerepét. S kétszeres tiszteletlenségnek vesszük azt a közönséggel szemben azért, mert tudjuk, hogy Rajz sokkal jobban sőt egész helyesen is megtudta volna ezt játszani. Már kérem, ilyen készültséggel nem szabad a közönség elé lépni, inkább vegyék le a darabot a műsorról. Hisz Rajznak fogalma se volt róla, hogy mit beszél s a közönség a sűgő után jobban megértette a szerepet, mint az ő előadása után. Általában úgy tetszik,

giális hatást gyakorol majd reá. Lásd, lásd, nem akartad megvenni ezt a szobrot, pedig 1 frt 50 krért mennyi hasznót hoz majd!

— Hát sejtettem én akkor, hogy Frigyes ...

— Anna meg szaladjon gyorsan a virágkereskedésbe ibolyáért, hozzon egy nagy csokor ibolyát — ibolya ... a szerénység jelképe. — Itt az aprópénz.

— Nem — nem, ezt az ibolyát én fizetem! Hadd járuljak én is a költői hangulathoz! — S negédesen ellebegett.

— No! ha még ennyi sem elég a költészetből, akkor nem segíthetek bajodon. Nem tudom mivel emelhetném még e szobácska bűvös varázsát. Azt hiszem mindent megtettünk. Igaz, el ne feledd — tedd félre azt a francia regényt és vedd elő Heine költeményeit.

A jó néni a zongorához lépett és az ott heverő profán indulót Chopin ouverturjével cserélte fel. Paula pedig izgatottan várta a bekövetkezendő eseményeket.

Mielőtt Frigyes felkereste volna Langenheimékat, régi szokásához hiven beszólt a virágkereskedésbe, hogy virággal ékítse magát. Nagyon szerette a virágokat, melyek már anyiszor szolgáltattak tárgyat költeményeihez.

— Csak egy percznyi türelmet kérek uram, mondá a kisasszony, ez előbb érkezett vevőmet szolgálom ki.

— Szép legyen ám az a csokor, kedves kisasszony, szólalt meg az elébb belépett szobalány, — ma nyilatkozik majd az a félbolond, ki kisasszonyunknak már oly régen udvarol, s az nagyon szereti a virágot — mondá asszonyom.

Frigyes még néhány gyengéd bókot mondott a virágáros leánynak és távozott.

Csengetett — maga a néni bocsátotta be. A Chopin ouverture dallamos accordjai fogadták már az előszobában. — Oly szépen játszik ma Paula — jegyzé meg a néni.

Frigyes lábújjhegyen lépett be a szobába. Jól esett neki, hogy észrevétlenül közeledhetett a zongorához.

— Oh, kérem, folytassa, ne zavartassa magát. A leány ábrándosan nézett reá, s Frigyes oly szerelmes volt ebbe a melázó, ártatlan pillantásba.

Némán hallgatta a zenét, esendesen járkált fel alá a szobában. Az ablaknál megállt, élvezte az ibolya édes illatát ... A kép előtt ismét megpihent, — gyönyörködve

szemlélte a szerelmes ifjú párt, mely egymás karján sétált az erdő árnyában.

Végtelen jól érezte magát a lakályos szobában. Szíve hangosan dobogott és sajátos hangulat vett rajta erőt.

A kép ... a virágillat ... az édes hangok ... s a szende angyal a zongora mellett! ...

Közeledett Paulához, hogy titkot sugjon fülébe. Annyi mondanivalója volt, hogy azt sem tudta hol kezdje. De ma meg akart mondani mindent — s már e gondolatnál is boldog volt.

E perczben a szobaleány kávékészlettel kezében — keresztül lépdelt a szobán. Frigyes a zajra felpillantott. Lehetséges-e? Hisz ugyanezzel a leánynyal találkozott a virágkereskedésben! Fejéhez kapott — megragadta kalapját, s kiszaladt a szobából, mint az őrült.

A néni tehetetlen dühében földhöz vágta Schillert és Goethet, Paula pedig oly haragosan ütötte a zongorát, hogy Frigyeset még az utcán is kísérték a kinzott hangszer éles accordjai

hogy a sűgő nagyon is hangossá kezd válni: az első sorokban való ülést mi már kellemetlenné teszi; ajánljuk a rendező figyelmébe. Annál jelesebb volt azonban Gyurmán (Melitta), a tapsot, mely neki jutott, bizon méltán megérdemelte: finom volt és gyöngéd, poétikus és meleg. A III. felvonás nagy jelenetében Faonnal, majd Sapphival az érzelmek olyan változatos skáláját szólaltatta meg, annyi sok igazsággal, annyi édes melegséggel, mely a nézőnek szívéig hatott. Pompás jelenség volt Rakodczay Rhamszenben. Kitérő maszkjával, jól megválasztott, korhű öltözékével valóságos festői hatást gyakorolt; egy egy pose-je szinte a főséges Jupiterre emlékeztetett. Itt is beigazult, hogy nem a hosszúság teszi a jó szerepet s kis szereppel is lehet nagy eredményt elérni. Midőn Phaont elátkozta, tehetsége egész telje érvényesült. A nagy erő és szenvedély mellett, melyet kifejtett, a böles magamérséklés olyan fokát mutatta meg, melylyel csak a legöntudatosabb művész rendelkezik. Természetes volt és igaz s ezzel hatott. Teljesen átértette szerepe jelentőségét, hogy Sappho karakterének s nagyságának kulcsát a költő — talán öntudatlanul — az ő néhány szavába fektette le: a hű szolga ez odaadó szeretetéből értjük meg tulajdonkép, hogy ki volt Sappho. Az est dicsőségéből egy jórészt mi neki itélünk oda. Csak még egyet: egy kisebbszerű trüppöt azt hiszem ki lehetne tartani azon a pénzen, a mit Rakodczay görögtűzre elkölt. De hát ki kívánja ezt? hétköznapon, higye el, senki!

Szerdán, Bernar্দo Montilla Inezében próbálkozott Horváth Irén kisasszony, valamelyik fővárosi színésziskola növendéke. A kisasszonynak elég kellemes megjelenése s rokonszenves, megnyerő arca van. Több jót egyelőre alig mondhatunk róla. Még sokkal inkább rajta van az iskola pora, annak minden kezdetlegességével, gyakorlatlanságával, semhogy mint kész színésznőt lehetne elbírálni. Azt hisszük, ezt maga sem szeretné. A járnai kezdő gyermek próbálépeinek kell tekintenünk kísérletét s ez esetben jóakaró biztatás az, amit számára tartogatunk. Ha megszokja a színpad levegőjét, hanghordozása is biztosabb s taglejtése is bizonyára simább lesz. Talán némi hiba volt tőle, hogy ily nagy és nehéz dolagra vállalkozott, mint Inez, amely még a gyakorlott és öntudatos színészi tehetségnek is nagyon kemény dió. Ha jól vagyunk értesülve, vendégszereplése szerződötési célból történt. Bár nem nagyon szeretnők új színházunkat kezdő tehetségek gyakorló iskolájául berendeztetni, de azért azt hisszük, kisebb szerepekben talán elég jól megállná helyét. Maga az előadás egyébként elég jó volt, bár részint az erős meghúzgálás, részint belső okok folytán sok szép és finom részlet elveszett. Hogy egészen nyitlak és őszinték legyünk, a czimszerepet mi szívesebben láttuk volna más kézben, nem a Rakodczayéban. És nagyon sajnáljuk, hogy Rakodczay az ő kétségen fölül erejét és tehetségét nem neki való szerepekre pazarolja. Szalonszerepekben neki egyáltalán nem kellene fellépnie. Mint öntudatos és rendkívüli intelligenciájú színjátszónak, neki e tekintetben, a társalgási előadásokra is meg vannak a maga elvei, sőt bizonyos tekintetben iskolája is. De ez az „iskola” — nekünk legalább úgy tetszik — némileg szélső határok között mozog. Az I. felvonás mindakét szélső határra példát szolgáltatott. Értjük, hogy Rakodczay mindenekelőtt természetesen akar lenni s realizmusra törekszik; azért nem is deklamál, nem is pózol s igyekszik azt a könnyű, természetes, sokszor pongyola hangot visszaadni, amint szalonokban jóismerősök egymással tényleg diskurálni szoktak. De nem szabadna elfelejtenie, hogy tulajdonkép mégis színpadon van, játékával műtárgyat produkál s épen úgy mint a drámaíró dialogusaiban a társalgás esszenciáját komprimálja, a színésznek is bizonyos stilizációra föltétlen szüksége van. Az a félig dűnyögő, a szavakat félig elnyelő hanghordozás — higye el — a szalontársalgásnak nem igazi, legalább nem művészi hangja. A másik szélsőség a szenvedélyek megnyilatkozásának erőszakosságában jelentkezik. Ha amott a természetesség jut el a túlzásig, itt viszont a realizmus. A szenvedély eme kitöréseit Rakodczay rendszeren túlságba viszi: láttuk Machbetben, a Lemondásban s most Montillában. Gestusai csaknem a főség ellentétének határait

érintik. És most aztán ki kell emelnünk azt is, hogy mily nagy mértékben emelkedett színészetünk nivója a tavalyihoz képest, hogy egyáltalán lehetségessé vált az előadásokhoz komolyabban hozzászólni, művészeti kérdéseket vita tárgyává tenni s egyáltalán a felfogás és alakítás részleteiről és árnyalatairól beszélni. Azt bizon ezelőtt nem igen lehetett volna megtenni, s ez első sorban Rakodczay érdeme, hogy fölemelte nemcsak a repertoire gazdagságával, hanem az előadások betanításával is színpadunk színvonalát. A többi szereplők közül Gyurmánról és Rajzról kell nagy elismeréssel megemlékeznünk. Gyurmán részleteiben is finoman kidolgozott alakítást mutatott be s Rajz tőle telhetőleg igyekezett — és sikeresen — a szombati csorbát kiköszörölni. Csak egy pár apróságra akarunk figyelmeztetni. Ha valaki kétségbeesetten borul egy halálba induló férfi keblére, görcsösen belékapaszkodik, ne gondoljon arra, hogy a félrecsúszott Rembrandt kalapját igazgassa. Viszont pedig jó társaságban nem azzal szokták a nonchalance-t kimutatni, hogy végig hevernek a pamlagon, még ebéd után se. Don Enriquez t Ballának osztották ki. Ugyan miért? Morvay, Iványi, Aitner hetek óta nem játszanak; viszont mások fölösen is. Békével nagyon meg voltunk elégedve. Szántó Kálmán.

Budapesti level.

Budapest, 1896. január 8.

Tisztelt Szerkesztő úr!

A leleplezések korát éljük. A leleplezésekét, — de nem egyúttal az — igazságokét is. A gőz és villam századának immár lehangyaltó sugarai — egyéb izgatószer hiányában — vastag sensátiókkal iparkodnak fölesiklandozni a századvégi ember züllött érzékeit. Am e leleplezések ép oly kevéssé használnak az emberiségnek, a mily kevéssé tiszta a motívum, mely eme sensátiók világáig bocsájtásának létet adott.

A francziák szünetlen Panamája, Arton pikáns leleplezései csak nagyon kevéssé hivatják gyarapítani a hagyományos gloire-t; s nem hiszem, mikép léteznék oly „együgyű eszes”, ki a legutóbbi angol török macska-egérharczban csak egy szemernyt is lenne képes felfedezni Anglia jóindulatú intencióiból. A még javában folyó angol-amerikai conflictusban bebizonyodott, mikép bizonyos esetekben még „a vér is vízzé válhat”; s a rendkívül éles távirat, melyet a sneidig német császár kedves nagymamája: az angol királynő ellen intézett, meglehetősen kirívó ellentétet képez a gothai almanach előirta sima „felséges rokon”-i stilussal szemben.

Másrésről azonban tagadhatatlan, mikép némi humor is nyilatkozik meg ez érdekes controversiákban. Van e humorban valami a felsült vigécz végső erőlködéséből s — az akasztásra vitt czigány derűs optimismusából.

Ime: nagy emberek, kik még röviddel ezelőtt csak hosszas capacitálás után — s akkor is csak az Eiffel tetejéről — voltak hajlandók discursusba bocsájtkozni az „átkozott porhüvely”-lyel, — most, hogy a nagyúri mód, a „Panama” körmükre égett, alázva, törten hunyászknak az „óh nép” előtt.

Az angol-török macska-egérkoncerten is eleinte jól ment minden. De hát egyszer csak közbeszólt a „többi Európa” s egy hatalmas falsch hanggal elrontotta a szépen fejlődő idyllt. Az angol diplomacia erre kapta magát: — szépen nyakába szedte a lábait és „elveinek teljes fentartása mellett” takarodót fűt.

Reméljük, hogy az amerikai yankékban is előbb-utóbb felülkerekedik az angol vér, arról meg épen teljességgel meg vagyok győződve, hogy pár nap múlva a sneidig német unoka meghatva borul az angol nagymama ölelő karjaiba.

Szóval a leleplezések ilyeneképp felküzdötték magukat az újabb, még pedig egyúttal a legkellemetlenebb „politikai divatok” sorába.

Am e leleplezési mánia nemcsak a politikai élet küzdő porondján dühöng, meglehetősen erővel grassál az mostanság a legszorosabb magánkörökben is.

Ennek illusztrálására leszek bátor egy fölöttébb érdekes pletykát kiragadni az utóbbi napok tényleg megtörtént eseteiből, melyet

különböen már is széltében beszélnek a bpesti ájtatos mágnás asszonykák fényes salonjaiban s a Lipótváros nem kevésbé ragyogó jourfixein egyaránt. Kétszeres érdekességet kölcsönöz a pletykának azon sajátos körülmény, hogy a szóbanforgó esetben épen a leleplezett forciroza a minden áron való lelepleztetést és hogy véletlenül ugyancsak ő lett a leleplezőnek — nevető örököse.

A pletyka hőse egy a hölgyvilágban általános kedveltségnek örvendő fess, fiatal recipiált fiskális, kinek két év előtti érdekes párbaj-affairje, illetőleg annak utójátéka annak idején nagy sensátiót keltezt. Az áldozat: egy az egyházpolitikai vitákból jól ismert klerikális mágnás, kinek néppárti hajlamainál csak az a sok, rengeteg bánáti hold a nagyobb, a melyik elég szerencsés a gróf urat tulajdonosul bírhatni. A hősnő: az időses grófnak ragyogó szépségű neje és végül, hogy az intrikusról se feledkezzünk meg, nos hát az intrikus: maga a fiskális hősszerelmes . . .

Ugy esett a dolog, hogy a mult tél folyamán az operaházban, az inségesek javára rendezett bazár alkalmával a fiatal prókátor mélyebben talált belepillantani a szép grófné ábrándos azur-szemeibe, úgy hogy távoztában meglepetve konstátálta, mikép a bájos pezsgő-árusító nemesek tárczájától, de szívétől is megfosztotta. A grófnő szintén tudomást vett a dologról. A tárczát duzzadó tartalmával együtt az inségesek javára adta, — ám az odatévedt szívet szépen magánál tartotta. Szóval a szerelmesek között eddig minden rendben lett volna.

De a fiatal hősszerelmesnek egyre kényelmetlenebb kezdett lenni a férj uram gyakori háborgatása. Prókátori fufanggal gondola tehát egyet.

Néhány meghitt barátjának egész valóságában feltárta a dolgot és egyúttal rendes körülmények között kissé tán szokatlan baráti szolgálatra kérte őket. Arra tudniillik, hogy sziveskedjenek a viszonyt valami kerülő úton a gróf úr becses tudomására hozni, lehetőleg azonban — minél vastagabb szinezésben . . .

A complotte megkezdte működését, mely azonban egyelőre csak nagyon kevés gyakorlati eredménnyel kecsegtetett. A gróf úr ugyanis rendkívül hüvös angolphlegma hírből állott.

S e hir tényleg valónak is bizonyult. A „kiméletes figyelmeztetés”-re ugyanis a gróf úr eleinte csak a vállát vonogatta. Ebből a diplomatikus válaszból ugyan még a híres cumae-i jóda is csak édes-keveset tudott volna kimagyarázni!

Mikor aztán a figyelmeztető jóbarátok serege egész légióvá nőtt, hát egyszer úgy ebéd után kuriózumkép elmesélte a feleségének. A grófnő szívéből kaczagott a sikerült élczen, hogy szinte ajkait harapdálta. A rossz nyelvek azt suttojják, hogy a grófnő jókedve csak talmi vala és rózsás ajkacskaín is csak a miatti haragját töltötte ki, hogy méltóságos férje ura elfelejtette drága nejét megkérdezni, vajjon mit tart ő a pletyka felől. Természetesen így minden felszólítás nélkül kissé kellemetlen volna nyilatkoznia.

Az első ostrom tehát csütörtököt mondott. A gróf ez episód után egész határozottan kijelentette, hogy neki a dologhoz semmi köze. Hagyják az urak békében; nem ér ő rá minden ostoba pletykával bibelődni . . .

A fiskális dült-fült dühében s végső kétségbeesésében újabb intrikára határozta el magát. Levelet íratott magának a grófné által, melyben az őt meghatározott időben találkára kérte. A jóbarátok e levelet még kellő időben elég diskrétül a férj uram orra elé tartották, azzal commentálván a dolgot, hogy a fiskális nyiltan híreskedett előttük az illatos levélkével! Ők kiragadták kezéből és készek azt a gróf rendelkezésére bocsájtani. A gróf megköszönte az urak nemes fáradozásait, egyúttal felkérte őket, sziveskedjenek a levélben jelzett találkára vele együtt tanúkul megjelenni, hogy meggyőzhesse őket, mikép az egész csak alávaló mistificáció. Azzal a prókátor-félelve pedig majd sommás uton végez.

A rendez-vous pompásan sikerült. A meglepett fiskális a francia regényekből vett minta után „zavartalan babrált óralánczán.” A grófné ájulozott, akár csak könyvből tanulva volna. És végül a gróf — csodák — csodája! kijött a phlegmájából! Szitkozódott

akár egy kiszolgált fűrvézer kapitány s emlegette a szenteket, valamiképp az egy néppárti korifeushoz illik. A kifogástalan regény-szerű pose-ban várakozó fiskálisnak odavágta a chablonos: „Aljas esábitó-t. A jókedvöket visszafojtani alig tudó urakhoz fordult: „Köszönöm uraim! Önök nagy szolgálatot tettek nekem!” Ezzel ismét a régi phlegmával nejknek szó nélkül karját nyújtotta s ott hagyta faképnél az — ördögöt s cimboráit.

Az ellenfelek természetesen a lovagiasság szabályainak megfelelőleg keresztüllötték a — levegőt. A válópör megindult s a jóbarátok gondoskodtak róla, hogy az eset tényleges körülményei ne igen szívárogjanak ki a pör befejezése előtt, — nehogy a gróf úr valamiképp meggondolja magát s ezzel lerontsa a fáradsalmas intrikáknak végre kierőszakolt gyakorlati eredményét.

A válópör pár héttel ezelőtt nyert végleges befejezést. A fiskális természetesen lovagias kötelességének tartotta eljegyezni a kompromittált grófnét s az új pár azóta már nászútra is kelt.

A mely példa különben értékes tanulságot szolgáltathat egy némely féltékeny férj uraknak a régi mondás igazságát illetőleg:

„Ne szólj szám; nem fáj fejem!”

Ajánlom egyúttal jelen bátorító szöveget minden szép asszonyok szórakozott figyelmébe, a ki egyebekben maradok

Szerkesztő úrnak

igaz hive:

Vén Krakéler.

Időjárasi meglepetések 1895-ben.

Budapestben január 1—7 között a hótakarítás költsége 40,000 frtra rúgott, Szegeden pedig 18-án reggel égdörgés volt, 9 óra tájt nyári eső hullott és éjszaka nyugoton erős szivárvány volt látható; a beállt Tisza jege nagyon meggyöngült. Magyarországon az ilyen természeti jelenségek nem mennek ritkaság számba, de másképp van ez a déli országokban, hová tél és hó kerülés végett vonul Közép-európából az olyan, kinek orvosi tanács mellé a zseb tartalma megengedi.

Föltűnő az, hogy január 3-án Tarascontól 25 km-nyire Orlu dél-franciaországi falut a szomszédos hegyről hólavina majd egészen eltemette; Foix-ból küldtek katonákat segítségül, 15 embert holtan ástak is, 8 súlyosan sérült, a házak legnagyobb része teljesen elpusztult. Bertignanban is 5 embert temetett el a hó, kik ott alatta megfagytak.

Január 4-én délelőtt 2 óra hosszan havazott Rómában, az útcák kövezetét és az épületek tetőit vastag réteg takarta, közel járt a hőmérséklet a fagyponthoz, — különösen a Monte Pincioról szokatlan látványt nyújtott az örök város. Az Abruzzókban előtte való nap kezdődött a havazás. 6-án Civita-Vecchiában az épülő új kikötőben a hóvihar tetemes károkat okozott, a gátnak új falából 200 m. hosszú darabot döntött le. Rómában a szokatlan mérvű nagy havazás január 28-án megismétlődött.

Január 13-án Milano és Pavia között Torre del Manganó közelében este két vonat akadt el a hóban és 10 óra hosszan vesztegelt a nyílt pályán, míg végre sikerült több lokomotívna másnap reggel 4 órakor Paviába elvinni az utasokat. Turin, Verona, Savona városokból jelentették, hogy a hófúvásban több ember megfagzott. 15-én Genuából érkezett hírek szerint a vasúti forgalom fölakadt egész éjszaki Itáliában a nagy hó miatt. Coni mellett számos lavina zuhant alá a völgyekbe, Limone-ba eltemetett egész munkás csoportot, megölt köztök 7-et. Aqui mellett magasabb volt a hó egy méternél. Cap Martinban 28-án erős hóvihar dühöngött, a hegyeket 16 cm. vastag hó borította. E hónap első hetében a Fekete tengeren orkászzerű vihar kíséretében dült a hóvihar napokig. Délfranciaországból Bayonne-ból írták, hogy a spanyolországi vonatok nagy késedelmekkel érkeztek a hófúvás miatt s a táviró összeköttetés Madrid dal megszakadt. Algir sem volt e bajoktól mentes, ott is késedelmeztek a vonatok a hó miatt, a telegráf szolgálat lehetetlen volt.

Bona vidékét árvíz vette föl. Szokatlan jelenségek ezek Afrikában. 8-án Nemours-Djemma-Gazonet község mellett a hóvihar elszakította a tengerpart védőfalát, havazott egész Orau tartományban. Január 31-én Tunisz állott hólepel alatt.

Dél Európában Toulon, Marseille, Bayonne, St. Sebastian, Genua és az egész liguri tenger part vidéke volt havazás és hóviharok színtere. Oroszországban a Volga folyó jegére január 21-én sineket raktak és vasúti rendes összeköttetésbe hozták velök Aninovszka és Uveh állomásokat, egybe fűzte az a téli pályatest az urali vonalt a közép-európaival.

Február 6-án Modena, Paduában — 5° volt a mérséklet, Milanóban — 8°, Piacenzában — 9°, Firenzében — 10°, Turinban — 13°. Gyula-Fehérvárt ekkor a hóföregtet sok házat egészen behordott; Szász-Sebesen tetőket nyomott be a hó súlya. Kecskeméten ekkor — 14° volt reggel, de már 7-én délután ólmos eső szemerkélt, mely este valóságos ólmos záporrá növekedett. E hónap közepéig Budapestnek a hótakarítás többbe került 100,000 frtnál; az ország fölvidékén akkora hóviharok jártak, hogy a hó alatt háztetők roskadoztak és sok emberélet áldozatul esett a nagy hónak.

Február 18-án Budapestben — 17° C. volt a mérséklet, Sziciliában Meszinában emberek fagytak meg; Trieszt, Padua, Bolognában — 9°, Modena, Cremona, Parma, Turinban — 11° volt; a bergamói vasuton Milano-ba dermett utazók érkeztek, csak hosszabb ápolás után lehetett őket magokhoz téríteni. 19-én Nápolyban — 15°, Turinban — 18°, Valentiniben — 21° volt. Hajladoztak Sziciliában a citrom és narancs fák a hó alatt, több tő fenéig merevült, néhány ember megfagzott.

20-án Turinban — 16°-ot mutatott a hőmérő, 21-én ismét — 18°-ot, befagyott a közkutak vize. A kopenhágai kikötő víztükre egészen megmeredt, a város vidékén 4—5 m. magas hó feküdt. Február 27-én a Karszt-hegység vasúta több helyütt 5 m. magasan hordta be a hóföregtet és a félig olvadó tömegeket a hó ekek sem bírták eltávolítani. Budapestnek a téli hótakarítás 150,000 frt-jába került.

Egy svájci újság azt mutatta ki, hogy az 1895-ikihez fogható hideg február e században nem volt, a zürichi meteorológiai megfigyelések legelőbb azt igazolják. A század leghidegebb februáriusa 1895-ben volt — 4.5° C. közép hőmérséklettel, az 1895-iki ellenben — 7°, a februári normál átlagos 0.8°. Hellman tanár statisztikája is a leghidegebb berlini telekről (1728—1881 között) azt igazolja, hogy ott hasonló hideg február csak 1740 és 1855-ben volt. Budapestben 1873 óta 1875-ben — 4.8° C., 1891-ben — 4.3° C., 1895-ben — 5.3° C. volt a február, a javított közép pedig +1.6° C.

Márczius 4-én azt telegrafálták Fiuméből, hogy folytonos hóviharok ott már valósággal elkeserítették az embereket, a posta egy hónap óta rendetlen, a vasutvonal 36 nap alatt csak 8-on át volt használható. Trieszt is el volt Bécstől zárva, az onnan próbaképp kiindított vonat visszatérni kényszerült, ember emlékezet óta olyan hideg idő és oly magas hó Triesztben nem volt.

Márczius 5-én a Moraviczka esatorna töltese átszakadt és Nagy-Margitta községet teljesen elöntötte az árvíz, a lakosság háztetőkre, fákra menekült. Kitért a Berzava hóleve Kanaknál és elborította a szőlőket. Arad megyében Pankota és Szöllös között vitte el a Vale patak árja a vasúti töltést. Fiumében dühöngött a hóvihar tovább, a posta nem járt, az élelmi cikkek ára nagyon fölszökött, egy tojás 10 kr. volt, tűzifát nem kaphattak, de az élelmi szerek is elfogytak teljesen. Még jó, hogy a halászkok 2 1/2 m. hosszú 150 kilós del-fint fogtak.

E hó 6-án nagy havazások voltak Sopronban, Győrött, Esztergomban; Budapest újra 8000 frtot vett elő hótakarításra. Az egész ország hava átlag 60 cm. magas volt, a hegyek között 1—3 m. Temesben Furlug környékén több száz hold vetés került víz alá, a zorlenzi gyalog postás a levelekkel együtt áldozata lett az árnak. Nagy Margittánál a Van-Royen birtokból 20,000 holdat öntött el a víz. Rómában és Turinban nagy havazások voltak.

Márczius 8-án Pozsonyban a hó miatt

még nem tarthatták a vásárt, Somogyban a Csáva patak mellett 12 község állott elhazva. Nagy-Szombatot 9-én havazta el a vihar, több helyütt meghaladta ott a hó magassága a métert, a városba posta nem juthatott be; fölakadt a vasúti forgalom Stadlau és Marchegg között is. Fiume még mindig el volt zárva a világtól. A hasonlóképp elhazzott Krasicza, Propurtjnok és S. Giuseppe horvát falvakban kiütött az influenza s mivel az élelmi szerek is fogyatéokra jutottak, sok áldozatot vitt el. Vácznál 13-án még állott a Duna jege. Ezen a télen a Montblanc csúcsán elhelyezett minimális hőmérő — 43° C. hőmérsékletet mutatott.

Márczius 16-án Ittebe alatt a Bega 12 m. szélességben törte át töltését és elöntötte a vibuliczai erdőt, ugyanakkor Ó-teleknel áthágta a Bégacsatorna 3.2 m. magas vize a jobb oldali gátat, elborította a bolduri rétet, Dinnyás és Aurélháza községek úsztak. Fiume azonban még ekkor sem szabadult ki a hófúvás okozta forgalmi megrekedésből. Pozsonyban márczius 21-én reggeli órákig tartó erős hóvihar volt. Április elején a téli hó olvadása miatt országszerte vízáradások, gát szakadások voltak; Sopronban ápril 5-én 2 cm. vastag rétegű hó — 1.5° mérséklet mellett, Bécsben és Lembergben erős havazások. Ápril 12-én 22—31° meleg Kecskeméten a déli órákban, de 14-én reggelre már fagy.

Május 16-án havazott Stiriában, éjjelre pedig fagyott; Fiumében 25°-ról 9-re süllyedt hirtelen a hőmérő. Péterfaluban (Nyitra) 1/2 m. hó esett, meghajlottak súlya alatt a gyümölcsfák, lenyomta a kalászba ment rozst. Így volt Detrekön Pozsony megyében és Lepoglaván Horvátországban. Havazott ekkor erősen Stomfán, Kőszegen, Zágrábban, Bécsben, Brüsszelben, Pozsony-Beszterczén, Csaktornyan; Gyanafalván meg épen 45 cm. magas hó volt. Pozsony mellett a Vaskutacska kiránduló helyet 35 cm. vastag hóréteg fődte, 1/2 méteres hórákások még napok után sem hiányoztak.

Ekkor Csáki-Gorbó (Szolnok-Doboka megye) környékén tojás-nagy jegek hullottak, egy ember életen fölül sok apró jószág és 5 bivaly is elpusztult. Komollón a járási állatorvos atyját a réműlettől szélhűdés érte. Fiumében 17-én jéghideg bóra szittított el minden rovar, az épen arra költöző énekes madarak egyedüli eledelét, 10—15-ből álló éhen halt csoportokat lehetett látni több helyütt. 20-án Ponn-Beszterczén fagyott embert találtak az erdőben. 21-én Berettyó-Újfalu határában esti 5—6 óra között 15 perczig dió nagyságú jegek hullottak és 10—11 cm. vastag rétegben fődtek a földet. E hónapban akkora volt a Balaton áradása, mint 1881 óta nem, lefoglalta a partjait messze, sőt a hó végén a vízmelléki villákat is elöntötte.

Junius kezdetén New-York, Philadelphia, Baltimore és Washingtonban 24 embert ért napszúrás; de Liptóban nagy hó volt, sok marha fagyott meg. E hónap 5—7 napjain Maros-Torda megyében és Alsó-Ausztriában felhő szakadások voltak; Simontornya és Pinczehely között éjjel 12 óra előtt borzadalmas égi háborúval mogoró nagyságú jegek hullottak, a záporosó meglazította a vasút töltését, mi egy tehervonat vesztét is okozta. Sopron mellett Kaboldon a fölhőszakadás 2—3 m. magasan rohanó árjába több ember bele fult, 12-öt csakhamar kihalásztak, utóbb 42-öt, de 30 még hiányzott. Komárom megyében Naszvadon galamb tojás nagy jegek vertek le mindent.

Junius 17-én Ó-Lublón még fagyott. 25-én erős vihar közben úgy lehült a lég, hogy déli 1 óra táján apró szemű dara hullott Budapestben, mint akár novemberben. 28-án Nyiregyházán nagy köd tett kárt a szőlőkben.

(Folyt. köv.)

Kecskemét. 1896. január hó.

Büszke önérettel tekinthetünk városunk haladására. Ott emelkedik immár teljes pompájában a colossális városi székházunk, vele szemben a rom. kath. egyház emelt diszes palotát e kereskedelemnek. A Thália papjai részére épülő templom szép összhangban néz ezekre. De nem csak a monumentalis középületek hanem a lépten-nyomon emelkedő csinos magán házak is nagy mértékben elősegítik városunk szépítését.

Mindezek ugyan csak külső látható jelei haladásunknak, de ha egyéb tekintetből: a művelődés szempontjából vesszük is boneyés alá fejlődésünket, e téren is elismeréssel kell adoznunk, mert az ország legnagyobb városai sorában az első között foglal helyet városunk az évi tanügyi budgettet illetőleg, a mennyiben 100,000 forintot fölül van az összeg, mit évenként iskolai czélokra fordít; ebben pedig még nincs benne az a tetemes kiadás, mibe a minta-szerű népisiskoláink kerülnek.

Az útczákat, tereket szabályozandó, óriási összegeket fordít városunk a rozoga s az összhangot megzavaró épületek kisajátítására is. S ebbeli jogát minden meggátolás nélkül, mindég érvényre tudta juttatni, csak az egyetlen „Lóiskola” lebontása gördít akadályt útjába. Pedig ennek lerombolása már csak aestetikai szempontból is kívánatos lenne, mert „Lóiskola” meg „Népiszkola” éppen nem illenek egymás mellé, kivált, ha az ódonszerű és palotaszerű épület közt oly nagy a disharmonia, mint ott.

E tárgyban ugyan már két ízben is történt e helyen felszólalás, sőt a III. kerületi iskola tanítói is, — mint szemtanúk — tudomás szerint már két ízben tettek szintén jelentést az ottani állapotokról, a melyek immár odiózussá kezdenek válni, de ezek orvoslása körül úgy látszik, megtörik minden hatalom.

Miért van itt annyira megkötve keze városunknak? Hát egy törvényhatóságnak nem adatott annyi hatalom, ha a város általános szépítési érdekén kívül még a közbiztonság, közérdeke és közszemérem is megkövetelik, hogy ne tüntethessen el egy rozoga épületet a földszínről? Hiszen az említett okok közül az első is elegendő arra, — kivált mikor egy város a fejlődés stádiumán van, — hogy egy ilyen szerény szándékot — ha a kincstárral áll is szemben — keresztül vigyen.

A kisajátítás leküzdhetetlen akadályául azt hozzák fel, hogy a telek tulajdonjoga a várost illeti ugyan, de az épület — miután a kincstár emeltette — az övé.

Jogi szempontból ez igen helyes lehet, de városunk kitűzött haladásának ez az érv merevsége útjába nem állhat.

Tegyen meg a hatóság minden lehetőt! Hiszen egy kis katonai esete-paté interpelláció tárgyát képezi az „Országházban.” Szerintem elég — s az említettnél bizonyosan nagyobb — ok az arra, ha egy város törvénytiszta jogainak gyakorlásában akadályozva van, hogy a legfelső helyen keresen jogorvoslást. Nem tehető fel, hogy ilyen tekintélyes városnak jogos kérelmét a kormány megtagadná?

De még ha ez sem vezetne célhoz, építtessen a város a laktanyák mellé, — úgy is ott van legillendőbb helye, — egy új „Lovardát” — s az esetre a kincstár nem gördíthet akadályt a mostani „szemet szemért” és közbiztonságot sértő „Lóiskola” lebontása elé.

Mindnyájunk érdeke, hogy bármi módon, ha másként nem, még áldozatok árán is, mielőbb segítve legyen a bajon!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A polgármester úr** 19265/895. szám alatt adott előmunkálati engedélyt a vízmű részvénytársaság alapítójának próbafúrások eszközésére, még pedig olyképen, hogy a furatásokat a város tulajdonát képező bérbe nem adott külterületeken, közlegelőn és tereken, kártérítés kötelezettsége nélkül csinálhatják. Egyébiránt a próbafúrás, illetve a vizkutatás egészen vékony átmérőjű csövekkel történvén, azon területeken kártételről szó sem lehet. Mint halljuk, a vizkutatás a legközelebbi időben már megkezdődik. Örülünk, hogy e felettébb fontos ügy, melyet a közlelbi vízvizsgálat, miről lapunk más helyen emlékeztet meg, még aktualisabbá tesz, olyan egyének kezeiben van, kik az akademikus diskussziók helyett tesznek valamit.

— **A sertés-kereskedelem reformja** tárgyában a földmívelésügyi miniszteriumban anket volt, melyen közönségünket Vámos Béla főkapitány és Fekete István tanácsnok kép-

viselték. A vita folyamán főkapitányunk többször felszólalt s az értekezlet helyeslőleg fogadta felvilágosításait. Az anket eredménye úgy látszik az lesz, hogy a kőbányai sertés-piacz átalakittatik s több helyen, lehet hogy Kecskeméten is sertés-piacz létesül. A legjobbat remélve várjuk a dolog fejlődését.

— **Kecskemétiiek Pécssett.** Megemlékeztünk, hogy a színházak tanulmányozására egy bizottság küldetett ki. Ez a bizottság működését megkezdette s arról a „Pécsi Figyelő” f. január hó 9-iki száma így emlékezik meg: Kecskemét város kiküldöttjei, kiknek feladata a pécsi színház belső berendezését, a díszleteket és a villanyvilágítást megtekinteni, hogy a most épülő kecskeméti új színházat erre a mintára lehessen berendezni, tegnap este érkeztek Pécsre s a vasutól egyenesen a színházba hajtottak, hol a „De-nevér” előadását végig hallgatták és megszemlélték a színház belső berendezését, díszleteit és a villanyvilágítási telepet is és mindezt igen megnyerte tetszésüket. A kecskeméti színház e szerint a pécsihez hasonlóan lesz berendezve s a díszleteket is erre a mintára festi meg Molnár Árpád festőművész, valamint a villanyvilágítást is a mienkhez hasonló módon vezetik be. A küldöttségek, melynek tagjai ifj. Bagi László városi főjegyző, Kerekes Ferencz törv. mérnök és — Kovács Pál dr. jogakadémiai igazgató helyett — Hacker Lajos városi törv. bizottsági tag: ma újból megnézte a színházat Reitzner műépítész kalauzolása mellett s aztán tisztelegtek Aidinger János polgármesternél, a főjegyzőnél és a főmérnöknel, kik a szükséges felvilágosítást a legszivesebben megadták. Megnézték aztán a székes-egyházat s városunk egyéb nevezetességeit s ma este végignézték a „Figaro lakodalmá”-t a színházban s holnap utaznak haza.

— **A vén kollégium tetejéről** már szedik a telefon drótokat s rakják át más házakra. Ez a kollégium tetejének renoválása miatt történik. Csak azt nem értjük, hogy miért csinálják ezt ilyen szigorú hidegben, hiszen csak nem akarják talán a kőműves és ácsmunkát télen csináltatni?

— **A sebes hajtás.** A kucsirozás mindenestre úri és elég kellemes dolog, sőt tagadhatatlan, hogy ha valaki e módon a saját becses nyakát veszélyezteti, ahoz nincs is közünk, levén az tisztára az ő dolga, ámde épen az a baj, hogy e nemes sportot épen ott szeretik leginkább gyakorolni, a hol legtöbben látják és bámulják a gyönyörű telivérek virtusát, a hol tehát legtöbben járnak s a hol így sokak biztonsága van veszélyeztetve. Erre mutat a 39. számú gyalogrendőrnek, Máté Pálnak 49. khg. szám alatt e hó 8-án a kihágás ügyi bírósághoz beadott jelentése. E rendőr, úgy látszik hivatása magoslatán áll. Azt jelenti ugyanis, hogy e hó 7-én fél 6 órakor (este?) a Farkas Ignác gyógyszerész úr gyógyszerértára előtt egy 13-ik ezredből való hadnagy úr a legsebesebb ügétésben hajtott, miért ő megszólította, hogy „legalább itt a fordulatnál lassabban zive-kedjék hajtani”, mire őt a tiszt úr szidta s azt felelte, hogy ő úgy hajt, ahogy neki tetszik. Majd mintegy öt perc múlva a tiszt úr egy másik tiszt úr kíséretében gyalog visszatért s a rendőrnek azt mondta, hogy „többet úgy merjen engem megszólítani (s itt egy kimondhatatlan szót használt), hogy végig vágom.” A nevetek szándékosan hallgattuk el. De reméljük, hogy rendőrkapitányágunk meg teszi a lépéseket, hogy az ily személybiztonságot veszélyeztető hajtásnak eleje vételessék s a köteletségét teljesítő rendőrközeg is elégtételt nyerjen.

— **Eljegyzés.** Nagy Jenő szabadszállási vasúti állomási főnök f. hó 6-án tartotta eljegyzését Till Mariska kisasszonnyal, városunk szép és kedves hölgyével. Sok örömet és boldogságot kívánunk!

— **Drágul a zóna.** A m. kir. államvasútak igazgatósága által készített új személydijszabás már megnyerte a kereskedelmi miniszter jóváhagyását. Az új dijszabás szerint második és első osztály 25 százalékkal drágább lesz. Így pl. most első osztályon a 14 zónán 8 forintba, gyorsvonat használatánál 9 frt 60 krba kerül az utazás. Az új dijszabás szerint az utazás ezentúl 10 frt, gyorsvonatnál 12 frt lesz. A harmadik osztály dijszabása nem fog változni.

Az új dijszabás e napokban kerül nyilvánosságra.

— **Halálozás.** Szép időkort ért el id. Csorba Imre öregrenden levő polgártársunk, a ki életének 86-ik és házasságának 65-ik évében elhalálozott, özvegyet, gyermekeket, unokákat és dédunokákat hagyott maga után.

— **Választás.** Folyó hó 5-én volt a róm. kath. egyháztanács újra alakulása, mely alkalommal Zimay Károly népbanki igazgató főgondnoknak, Tóth Gergely földbirtokos pedig algondnoknak választottak. Előzőleg hire járt, hogy a néppárt meglepetést készít, a mi róm. kath. egyházközség szerencsésére csak vaklárma maradt, mert mint halljuk a néppártiak látva tehetetlenségüket, az avatott és lelkiismeretes vezetők ellen nyíltan nem mertek föllépni.

— **A telefon előfizetők körében** már tavaly is sűrűn hallottunk panaszt a szűkre szabott hivatalos szolgálati idő miatt, sőt lapunk részéről aláírási ívet is bocsátottunk ki, a melyet csak azért nem terjesztettünk be, mert az aláírások körül megfoghatatlan indolentiát tapasztaltunk. Kétségtelen azonban, hogy az előfizetők azon kívánsága, hogy ne májusban, hanem már február 1-én tételessék át a hivatos szolgálat 7 órára s ez ne október 1-ig hanem december 1-ig tartassék fenn, teljesen jogosult, sőt kívánatos az is, hogy este ne zárassék el 9 órakor, hanem legalább 10-ig tartassék nyitva. A reggeli egy óra toldást leginkább a kereskedők tudnák használni, miért is jó lenne ha e tárgyban a kereskedelmi kaszinó is aktíva lépne. Egyébiránt reméljük, hogy a postafelügyelő úr a maga részéről is fellép mint kezdeményező, kivált miután ezen jogosult óhajról már másoldalról is van tudomása.

— **Másfelé sok a panasz** a postára. Van bizony nálunk is, de mégsem annyira, úgy hogy néha-néha még dícséret is illeti az állami vállalat itteni kezelőit. De annyit talán mégis megtehetnének, hogy a levél szekrényekből ne szednék ki a leveleket, melyek feltizenkettőkor mennek el innen, már tíz órakor, tehát épen 1 1/2 órával előbb. Ha olyan sok levél gyűlik össze egyik egyik szekrényben, szedjék össze már akár tíz óra előtt s úgy majd a tíz óra utáni gyűjtésre kevesebb marad, sőt pl. a postától a vasutig fekvő levél szekrényekből ki lehetne szedni tizenegy után s azokat mindjárt a mozgó postára ki vinni; mert elvégre is a posta és tüzetesen a kecskeméti posta elég nagy jövedelmet hajt az államnak, a melylyel szemben a közönségnek is lehet jogosult igénye. Egyébiránt ugyanezek állanak a délutáni három órai gyűjtésre is.

— **Falb jóslata.** Falb Rudolf legújabb jóslata szerint a folyó évben a következő kritikus napok lesznek: január 30. február 13. március 14. április 13. június 11 és 25. július 21. október 21. november 20 és december 20.

— **Színészetünk** fejlődését mutatja, hogy a fővárosi lapok mind sűrűbben kezdenek színészeinkkel foglalkozni; leginkább Rakodczayt, Morvayt, Csetényit, Gyurmánt, az énekesek közül Andayt és Torossyt, meg Földváryt dícséretetik. De még inkább mutatja a fejlődést, hogy Calderoninál, a váci-úteza sarkán, a hol a főváros legjelesebb művészeinek arcképe szokott díszleni, Kecskemétről is tudomást vesznek. Fehér Kamillának és vele Morvaynak egész sor pompás arcképe van ott most kitéve a Sant-Géne-ből, mindjárt a legfeltűnőbb helyen. Maguk a fényképek is Kecskemétről kerültek ki a Fantó-féle műteremből.

— **Halasiék.** Sokakat fog érdekelni nálunk e színészpár sorsa, a kik tavaly oly méltán voltak a közönség kedvencei. Maga Halasi a Makó társulatához szerződött el Szegedre. A felesége, Serfőzy Etel ellenben Peterdihez jutott, aki egyike a vidék legkisebb és legjelentéktelebb direktorainak. Hja bizony, így múlik el a primadonna-dicsőség!

— **A nagy trafik** csak nem tud belejutni a rendes kerékvágásba. Magánosok is, kereskedők is panaszkodnak, hogy egy-egy dohány vagy szivarfaj — épen a legkedveltebbek közül — sokszor napokig hiányzik. A kiszolgálás se valami nagyon előzékeny. A német cég-táblák azonban már lekerültek.

— **A Kecskemétvidéki Gazdasági Egyesület,** Kecskeméten, a takarékpénztár-egyesület hiv. helyiségén, f. évi március hó 8-ik

napján délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlést; hova az egyesületi tagok tiszteltül meghívotnak. Cserekyei Károly egyll. titkár.

— **Osztalék.** A kecskeméti takarékpénztár egyesület részvénytársaság igazgatósága, a felügyelő bizottság hozzájárulásával, — nyert értesítés szerint — azon javaslatot terjeszti a részvényeseknek folyó hó 26-ára kitűzött közgyűlése elé, hogy részvényenként 35 frt osztalék fizetessék ki a mult évi 90.000 frton fölüli tiszta nyeresémből. Az 1894. évről adott 90 frt osztalékhoz képest, első tekintetre, a 35 frt nagyon esekélynek, kiesinynek látszik; de esakis látszik; mert ha a részvényesek figyelembe veszik: hogy most már nem 600 db. régi, hanem 2000 db. új részvény van; hogy az 1894. évi 70945 frt 12 kr. nyeresémből 90 frtjával a 600 db. régi részvény után összesen 54.000 frt osztalék adatott; most pedig az 1895. évi 90.000 frton fölüli levő nyeresémből 35 frtjával 2000 db. új részvényre összesen 70.000 frt osztalék fog kifizettetni; hogy minden egy db. régi részvény helyett, 100 frt fizetése után 3 db. új részvényt kaptak, és így most a 3 db. új részvényre — 35 frtjával — 105 frt osztalék esik; míg az egy db. régi részvényre 1894. évről 90 frt osztalék jutott; ha mindezeket figyelembe veszik, az elért eredménnyel teljesen meglehetnek elégedve.

— **Osztalékok.** A mint hallani lehet, a a kecskeméti központi takarékpénztár a mult évről 12 frt; a kecskeméti kereskedelmi, iparhitelintézet és népbank pedig 20 frt osztalékokat adnak; utóbbi új részvények kibocsátása által alaptökéjét is emelni szándékozik.

— Az ev. ref. jogakademiánkon most folynak javában a colloquiumok, a melyek mindjárt a karácsonyi szünidő után megkezdődtek és tartanak f. hó 15-ig, vagy némelyeknek azon túl is. A karácsonyi és újévi ünnepek, a melyek másoknak a pihenés, vagy a mulatás és jókedv öröm ünnepnapjai, azok a mi jogakademiánk polgárainak a legterhesebb, fáradságosabb napjai közé tartoznak. A colloquium előtt már mintegy hónappal megkezdődik a tanulás, eleinte csak szórványosan, később napról-napra, utóbb éjjel is. Az útezára csak egy-két jogász vetődik, az is siet, alig lehet vele beszélni; ha találkozik egy másikkal arca kérdőjellel alakulva alig szól, ha szól is, ennyit: „Elfogadta?” (t. i. valamelyik tanár a colloquiumot.) „El bizon, még pedig . . .” „Gratulálok!” vág a zavába a kérdező és ott hagyja a faképnél bőbeszédű collegáját. Csak 15-ike felé kezd újra élénkülni a Beretvás is. Van dolguk a pinczereknek meg a billiardgolyóknak.

— **A félegyházi hírlap** meleg hangú cikket szentel Petőfi Sándor emlékének születése évfordulója alkalmából. Arra hívja föl Félegyháza város művelt közönségét, hogy a millennium évében „Petőfi alap” ezimen nagyobb összeg gyűjtessék, mely kizárólag félegyházi születésű szegény tanulók segélyalapjául szolgáljon.

— **Külföldi utasok bejelentése.** A belügyminiszter körrendetileg meghagyta, hogy vendéglősök a hozzájuk érkező külföldi utasokat 24 óra alatt bejelentésük a hatóságnál, hol ezekről külön nyilvántartás vezetendő.

— **Hivatalos vizsgálat.** Mint értesülünk, az új honvédelvassági felügyelő Klobucsár tábornok f. hó 7-én városunkban tartózkodott, mely alkalommal a helybeli 4. honvédhuszár ezred felett szemlélet tartván, a tapasztalt rend és fegyelem felett meglegedését nyilváníttotta ki.

— **A kecskeméti Takarékpénztár-Egyesület** a 600 régi részvény, valamint a kibocsátott 366 egész és 68 fél új részvények helyett 2000 db. új — névre szóló s a 600.000 korona alaptökének megfelelőleg — egyenként 300 korona névértékű részvényt bocsátott ki olyképp, hogy minden 200 frt névértékű régi, valamint a kibocsátott egész új részvény helyett: két, és minden kibocsátott új fél részvény helyett: egy darab 300 korona névértékű új részvényt adott ki tulajdonosaiknak. Az új részvények alakja és kiállításuk igen izléeses s azt hisszük mint a multban, úgy a jövőben is keresett értékes papírok lesznek.

— **Ezredévi ünnepség.** A kecskeméti „1848-as kör” ezredéves dicső multunk ünnep-

segeit f. évi február hó 2-án azaz gyertyaszentelő napján kezdi meg; amikor is díszfelvonulást rendez ének, zeneszó kíséret mellett és fáklyavilágnál körülhordozván díszlobogóját. Ugyanaznap este ének, szavalat és felolvasással egybekötött tánczestélyt rendez. Egyebekben az ünnepségekről meghívó és falragaszok útján fog értesítettetni a n. é. közönség.

— **Nyugtázás.** Dr. Dékány Ráfél emlékének megörökítésére folytatólag adakozott Csillag Antal tiszta-ughi földbirtokos 5 frtot. Az emlékbizottság nevében Holosnyay Ambrus ez összeget köszönettel nyugtázza.

— **Köszönet nyilváníttás.** A kecskeméti dalárda folyó hó 4-én tartott dalestélye alkalmával felülfizetni szivesek voltak: Id. Katona Zsigmond úr 1 frt, Pócsy György úr 2 frt. A dalárda nevében hálás köszönetét nyilváníttja Tóth Zsigmond pénztárnok.

— **Az adóügyi osztály** közhírré teszi, hogy a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdajából levonandó az illető tulajdonost terhelő kölcsön után az adóévet megelőző év végéig tényleg le nem rovtó tőke maradék egy évi kamatának 10 százaléka, föltéve, hogy a tőkével kamatok is vannak bekeblezve, a folyó évi általános jövedelmi pótdajó kivetésénél figyelembe vétetnek; annál fogva felhivatnak mindazok, kik ily kamatokkal bekeblezett tartozásokkal bírnak, hogy azokat a városi számvevősegtől szerzendő valamási ivbe bejegyezhetik s ezen tehervallomási ivatek a folyó 1896. évi általános jövedelmi pótdajó kivetésénél figyelembe vétel, illetve javukra való beszámítás végett a vonatkozó törvény értelmében saját érdekükből f. évi január hó 31-ikéig beadhatják.

— **Tánczestély.** A kecskeméti katolikus egyet saját pénztára javára a Beke-féle tánczteremben 1896. évi január hó 19-én (vasárnap) ének- és szavalattal egybekötött zártkörű tánczvizalmat rendez. Kezdeté 7 órakor. Belépti díj 60 kr. A műsor a következőképp állapíthatott meg: 1. Hajósdal. Éneklí az egyleti dalárda. 2. Monolog. Előadja Vass József r. t. 3. „Reám tekint bűvös szemed.” Harmonium kíséret mellett éneklí Pataki Sárika k. a. 4. Szavalat. Előadja Kocsó Ilonka k. a. 5. Nép-dal egyveleg. Éneklí az egyleti dalárda.

— **Színházi műsor.** Ma, vasárnap: A cigány. Hétfőn, először: A nők barátja. (Dumas szelleműs vigjátéka). Kedden: A suhancz. (Ferenczy jutalomjátéka.) Szerdán, teljes kiállításal: Julius Caesar. (Shakespearetől.) Csütörtökön: Dalos Pista. Pénteken: Az új honpolgár. Szombaton, először, bérlétszűnetben: A fekete dominó.

— **Dalestély.** A kecskeméti városi dalárda f. hó 4-én tartotta meg a Beretvás szálló termeiben tánczestélyt egybekötött dalestélyét, melyre szép számú közönség gyűlt össze. Kezdeté nyolcz órára volt kitűzve. Már előtte fél órával kezdtek szállingózni, mint a hópelyhek eleinte csak ritkán, azután annál sűrűbben, tömegesebben. $\frac{1}{9}$ órára már el volt foglalva minden asztal, minden szék. A nagy zaj, zsbongás pohár-koczingatás közt megjelennek a dalnokok és szívet, lélekkel rágyujtanak a „kecskeméti dalárda” daligéjére és mindjárt utánna a győnyörű „Dinom-dánom”-ra (szöve, írta Petőfi S. zenéjét Erkel S.) a melynek szívetleket gyűjtő hangjától és jóízű szövegétől felmelegszik a legridegebb kebel is. A kik még esetleg eddig nem vettek tudomást arról, hogy a dalárda énekel (ha ugyan voltak ilyenek), most felütötték fejüket, félretolták a lámpát vagy az előttük szegyenkező hosszú nyakú üvegeket, még a szívták magukba a gondú hangokat és szünni nem akaró taps és éljenzéssel jutalmazták a dalárdistákat. Néhány percznyi szűnet után elénekelték a „Köny és Mosoly”-t (Szentirmay Elemértől), a legnagyobb tetszés nyilváníttás mellett gr. Zichy Géza „Szerenád”-ját, majd Lányi Ernő három eredeti magyar dalát, a műsört befejezték Petőfi Sándornak Hubert Károly által zenésített Csata dalával, mindegyiket szépen és izléssel dalolták. Az egymással váltakozó pianókat és fortekat, a legnagyobb preczizitással és könnyedséggel énekelte a dalárda. Elismeréssel kell adóznunk Mihó László karmester úrnak tapintatos és egyöntetű vezetéséért. Az est másik része is fényesen si-

keült. Alighogy elhangzottak a Csata dal utolsó hangjai, megkezdődött a táncz és tartott reggeli 3 óráig.

— **A fekete dominó.** Az első kecskeméti opera-előadás csak nehezen akar világra születni. Már hetek óta ígérgeti a színlap Auber e bájos dalművét, de bizon mindig csak az ígéretnél marad és hétről-hétre kitolja az előadást. De nem is csoda, mert a mily szép és finom zenéje van s „Fekete dominó”-nak, ép oly nehéz a betanulása is. Most már kész is lettek volna vele, a mikor közbejött Anday Blanka rekedtsége, a ki már egész héten nem tudott énekelni. A miatt került le ismét a repertoírról. No, csak aztán annál jobban kiélegítse a fölesigázott várakozásokat!

— **A kecskeméti-tiszta-ughi vasut** építésére a kereskedelemügyi miniszter, a minisztertanács hozzájárulásával az előzetes engedélyt már megadta és pedig azon feltétellel, hogy egyelőre csak azon vonalrészek építése vehető munkába, a melyekre nézve utólag módosítások nem tétettek. Azon vonalrészekre nézve pedig, a melyeknél utólagos módosítások történtek, közigazgatási pótbéjárás tartását rendelte el, s határidejéül a f. hó 13-át tűzte ki. Minthogy az előmunkálati engedélyes állítása szerint a vasut már financirozva van, sőt az építésre nézve is meg vannak téve az előkészületek: remélhető, hogy a vállalkozó az építést mielőbb megkezdí s a városunkra minden tekintetben nagyfontosságú vasutvonal mielőbb kiépül.

— **Sok panaszt** hallunk a miatt, hogy a levélsekre nézve ugyan jelzőkészülék, a melyről leolvasható lenne, hogy legközelebb mikor fogják elvinni a leveleket, de az irás a legtöbb helyen lekopott és olvashatatlan. Tel-lenék talán a kecskeméti posta bevételeiből néhány krajezár arra a kis festékre, a miből e hiányt pótolni lehetne. Reméljük, hogy e felszólalásunk nem lesz hiábavaló.

— **A kecskeméti vizek.** A sűrűbben fel lépett járványos betegségek miatt a városi tanács az országos vegytani intézetnél tizenhárom városi kút és a szikrai forrás vizét vegyelemezette s ezen összes vizekre a vegytani szakvélemény mindegyikre kimondta, hogy „ivásra nem alkalmas.” Azt mondja, hogy a beküldött vizek közül viszonylag legjobb a budai kapubeli kút és a szikrai forrás vize, ezek azonban „Nitrit”-ot oly nagy mennyiségben tartalmaznak, hogy e miatt ezeknek vize is ivás czéljára „feltétlenül mellőzendő.” A többi kútak vize még sokkal rosszabb. Mind-eből csak még inkább következik, hogy a „Vizmű Részvénytársaság” megalakulása illetőleg a vizmű mielőbbi kiépülte felettébb kívánatos és közegészségi szempontból is fontos. Csak már látnánk a víztornyot, a melyet, mint halljuk, igen csinosra szándékoznak építeni.

— **A ló, kocsi, szekér és haszonállat összeírás** városunkban mint rendszeren, úgy ez évben is meg fog ejtetni. A munkálatot Füvessy r. alkaptány vezeti s az a következőképp fog fogantatosíttatni: I. A városházánál (a rendőrség 19. számú hivatalos helyiségében, bemenet a városház délkeleti kapuján): Január hó 20-án az I—II. tized. Széktő- és Mária-hegyi lakosoké. Január hó 22-én a III—IV. tized. Vacsí- és Budai-hegyi lakosoké. Január hó 25-én az V—VI. tized és Körösi-hegyi lakosoké. Január 27-én a VII—VIII. tized és Szolnoki hegyi lakosoké. Január 29-én IX. X. XI. tized és Téglatelepi lakosoké. II. Alpáron (Konecz József tanyáján): Február 1-én Alpár és Szikra pusztai lakosoké. III. Szentkirályon az alsó iskolánál: Február 3-án a Felső-Szentkirályi lakosoké. Február 5-én az Alsó Szentkirályi lakosoké. IV. Az Úrréti iskolánál: Február 8-án az Úrréti lakosoké. V. Kisfáiban az iskolánál: Február 10-én Borbás és Kisfái lakosoké. VI. A városföldi iskolánál: Február 12-én Városföldi lakosoké. VII. A Fehértői csárdánál: Február 15-én Matkó, Törökfái és Haleszi lakosoké. VIII. Ágasegyházán (Zombori László úr földjén): Február 17-én Ágasegyházi és Köncsögi lakosoké. IX. Ballószegben a katonai lövölde melletti iskolánál: Február 20-án Ballószegi és csalános lakosoké. X. Szarkásban az iskolánál: Február 22-én Szarkási és Urihegyi lakosoké. XI. Czethalban az iskolánál: Február 24-én Nyíri, Czethali és esődöri lakosoké. XII. Talfájában az iskolánál: Február 26-án a Talfái lakosoké. XIII. A monostori malom-

nál (csőszház mellett): Február 29-én a Bugacz-monostori lakosoké. Az összeírás a fentebb jelzett napokon rendszeresen d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—5 óráig fog eszközöltetni. Figyelmeztetnek a lakosok, hogy a fentebb jelzett időkben, még pedig mindenki a kitűzött napon összes ló és haszonállat állományait (marha, szamár, juh, sertés, kecske és bivaly) beértve még a növendék állatokat is, továbbá koei és szekereiket bejelenteni el ne mulasztják annyival is inkább, mivel ellen esetben minden be nem jelentett ló után 10 frtig terjedhető bírsággal, a haszonállatok be nem jelentéséért pedig az 1886. évi VII. t. cz. 154. §-ában meghatározott pénzbüntetéssel fognak súlytatni. Megjegyeztetik, hogy a kitett időn túli későbbeni jelentkezés úgy tekintetik, mintha meg sem történt volna s mint meg nem jelent bírságotlanul fog.

— **Sorshúzás.** Az ez évi újonczkötelesek sorshúzása f. hó 11-én délelőtt a „Nádor” című kávéház nagytermében tartatott meg, elég nagy érdeklődés mellett és példás rendben, a mely utóbbi úgy a sorshúzáson jelen volt főkapitány úrnak, mint az újonczköteleseknek és azok hozzátartozóinak egyaránt dicsére tükrö válik. Érdekes, hogy az újonczkötelesek között három ikertestvér is van: Szóráth Ferencz, János (igazán Mihály) és József. Atyjuk Szentkirály pusztai birtokos és haszonbérlo s mindhárom olyan jól kívannak fejlődve, hogy alkalmasok is lehetnek.

— **Elvert tamburás.** Cseh János üres óráiban tamburázással foglalkozó napszámos folyó hó 2-án a téglatelep egy putrijában rendezett „zártkörű” házi bála szerződött. A mulatság éjfélig a legszebben folyt, akkor azonban Berényi István téglás legény, mert Cseh János a nótáját játszani nem akarta, a tamburást elővette és egy olmosbottal jól „elhegedülte”, de Berzsényi és társai ezzel sem elégedtek meg, hanem a téglatelep „elitjét” kik a bálban voltak, egy szálíg mind kiverték a putriból. A veszekedő legények ügyét a rendőrség a bírósághoz tette át, a hol majd ökelmüket fogják „megtánczoltatni.”

— **Jó fogás** Csősz László rendőrbiztos folyó hó 5. egy rovott előéletű asszony lakása udvarán 3 drb. sertést látott, rosszat sejtve Molnár Katalint azok szerzését illetőleg kérdőre vonta, s hogy az tulajdon jogát igazolni nem tudta, a sertéseket biztonságba, az asszonyt pedig rendőri őrizet alá vette. A nyomozás során kiderült, hogy Csősz biztos gyanúja nem volt alaptalan, mivel Füvessy rendőrkapitány pár napi vizsgálat után kiderítette, hogy a 3 sertés lopott, azokat december hó 23-án virradóra Lipóczy István lajosmizsei lakos tanyájáról lopták el. A tettesek is horogra kerültek Kúti István 35 éves napszámos, Kiss Mihály 27 éves napszámos és Kiss Lőrincz István 16 éves napszámos helybeli lakosok személyében, akik a rendőrség elé állítva tettöket töredelmesen bevallották. A jó madarak az ügyészségnek, a 3 db sertés pedig tulajdonosának adatott át.

— **Egy papucs miatt.** Pulai Julianna eselédleány papucset vásárolt folyó hó 2-án délelőtt a zsbpiaczon Kovács János papucses nejtől s annak árát anélkül, hogy felpróbálta volna, ki is fizette. A vételár kifizetése után Pulai felpróbálta a papucset, s mert azt kisesinek találta, pénze visszaadását, esetleg más papucs kiadását kérte, mire Kovácsné Détári Erzsébet dühbe jött s a papucs helyett a szegény szolgálót jól elverte. A pénz és papucs nélkül maradt eseléd a rendőrségre szaladt, hol sérülése megállapított és ügyük a bírósághoz tétetett át.

— **Fenyegető levél.** Folyó hó 3-án a VII. tizedbeli egyik ház kapuja alá dugva egy fenyegető levél találtatott, melyben a levél írója a ház tulajdonosát felgyújtással és lelővéssel fenyegeti az esetre, ha 150 frtot nem tesz neki egy általa előre megjelölt helyre. A levél írójának kipuhatólása iránt a nyomozás erélyesen folyik annál is inkább, mivel pár hét leforgása alatt ez már a második eset. A rendőrség megállapította, hogy mindkét levél egy ugyanazon kéztől eredt. A nyomozás eredményére kíváncsiak vagyunk.

— **Vagyonrongálás.** Folyó hó 5-én este Turkevi Nagy János urrétli lakos valami felett összeszólalkozott ipa Nagy János feleségével s hogy azon boszuját ki nem tölthette, kapta magát s a szobában levő összes butoro-

kat izzé porrá törte. Nagy János panasza folytán a büntető eljárás Turkevi ellen megindított.

— **Javithatatlan.** Tíh László 37 éves r. kath. napszámos, a kit többször megbüntettek már tolvaj hajlamaiért s a ki a múlt évi december hó 9. napján szabadult csak ki 7½ évi fegyház büntetésének kiállása után Lipótvárról, december hó 10-én, mikor Kecskemétre megérkezett, a rendőrségnél jelentkezése alkalmával Füvessy kapitány előtt legnagyobb megbánást mutatva s javulást szinelve nyakra főre fogadkozott és esküdözött, hogy rossz útra többé nem tér, hanem becsületes munkája után fog élni; folyó hó 6-án este, tehát 27-ik napra kiszabadulása után, egy suba eltolvajlásán kapta rajta a rendőrség. Érdekes jelenet játszódott le előállítás alkalmával. Ugyanis a kapitány a konokul tagadó Tihinek midőn szabad ideje alatt tanusított viselkedéseit s azt hogy a 7 nap alatt már egy rablási tervvel is foglalkozott, szemére lobbantotta, Tíh megtörve, könyekre fakadva köszönte meg azon jó tanácsokat melyeket kiszabadulásakor a kapitánytól kapott. Azokat úgy mond megtartani képes nem lévén, vetemedett suba lopásra, de sőt ennél nagyobb gaztetre a rablásra is gondolt. A javithatatlan a kir. ügyészséghez kísérték honnan aligha szabadul mostanába ki.

— **Lúdtolvaj.** Körös János szentkirályi lakos tanyájáról december hó 20-án viradóra 4 hizott ludat loptak, a káros ludjai eltolvajlóját nem is kereste, a rendőrség azonban a műveletnek nesztét vévén, nyomozott és sikerült is január 2-án Horváth (Prokátor) János 20 éves eseléd személyében a tettést elcsipni, ki tettét töredelmesen bevallotta.

— **Ruhalopás** Oláh József 47 éves szentlőrinczi születésű faezér béres folyó hó 7-én délelőtt a rófos boltok kirakatai elől 3 darab kötött alsóinget és egy nyakravaló fekete ternökendőt elemelt, a kereskedősegek a műveletet észrevették s Oláh Józsefet a rendőrségnek adták át, honnan a bíróság börtönébe szállítottatott.

— **Cselédügyi kihágások.** A rendőrség eselédügyi osztályánál a múlt félévben 31 eselédkihágás miatt lett az eljárás megindítva, melyből 30 elintéztetett, 1 folyamatban maradt. 20 esetben az ítélet jogerős lett, míg 10 esetben az ítélet ellen felebbezés jelentetett be. Kiszabotott 30 esetben 219 frt bírság. A felebbezett ügyekre esik 130 frt bírság.

— **Hazassági statistika.** A kecskeméti m. kir. anyakönyvi hivatalban 1896. január hó 4-től január hó 10-ig bezárólag házasságot kötöttek:

1. Búzás Pál ev. ref. és Sárközi Mária ev. ref.
2. Mujkos Sándor ev. ref. és Szarvas Mária ev. ref.
3. Bendé Ferencz rk. és Szekeres Teréz rk.
4. L. Kovács József rk. és Kovács Eszter rk.
5. Lakatos János rk. és Fekete Rozália rk.
6. Oskolás János rk. és Balos Sára rk.
7. Csabai István rk. és Varga Eszter rk.
8. Viktor Mihály rk. és Faragó Julianna rk.

Kihirdettettek:

1. Tíh László rk. és Sári Szabó Mária ev. ref.
2. Tokás Sándor rk. és Dudás Mária rk.
3. Kása Lőrincz rk. és Kósa Julianna rk.
4. Hójjas István ev. ref. és Szekeres Julianna ev. ref.
5. Bódog István rk. és Fazekas Julianna rk.
6. Csorba János rk. és Konecz Erzsébet rk.
7. Balanyi Gergely rk. és Földi Mária rk.
8. Farkas Elek rk. és Simon Rozália rk.
9. Sente Varga Mihály ev. ref. és Lestár Erzsébet ev. ref.
10. Nyúl Tóth János rk. és Magó Mária rk.
11. Oláh Kálmán rk. és Agócs Eszter rk.
12. Dakó Gergely rk. és Sárközi Magdolna rk.
13. Gáspár Mihály rk. és Szárdi Julianna rk.
14. Balog Mihály ev. ref. és Biró Terézia ev. ref.
15. Antalovics Mihály rk. és Kiss Mária rk.

Videkről érkezett kihirdetések:

1. Alpárról: Fehér Mihály rk. alpári és Polyak Terézia rk. kecskeméti.
2. Alpárról: Csernak Ferencz rk. kecskeméti és Szabó Mária rk. alpári.
3. Alpárról: Tóth János rk. alpári és Szabó Erzsébet rk. alpári.
4. Fegyverházaról: Szentkirályi Imre rk. kecskeméti és Onodi Rozália rk. fegyverházi.
5. Szegedről: Belovai Márton rk. algyői és Lovási Mária rk. szegedi lakosok.

— **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál** a torok és légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe. Egger kitünő hatású mellpasztilláit. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben Fő- és szétküldési raktár: **Egger A. fiai „Nádor” gyógyszerára Budapesten, vaczi-körút 17. szám.**

IRODALOM.

— **A szőlőmivelők és borászok figyelmébe** ajánljuk a „Magyar Bortermelők Lapját” melyet a legjelesebb szakérők közreműködésével Rombay Dezső szerkeszt. A főleg gyakorlati irányú szaklap előfizetési ára negyedévre 1 frt. (Kiadóhivatal Budapest, Bethlen-ú. 11.)

— **Előkelő folyóirat** a Székely S. szerkesztésében megjelenő „Politikai Hetiszemle”. Magyarország ez egyetlen komoly irányú politikai hetilapja, mely fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, magas étikai és szellemi színvonal tekintetében vetekedik a külföld legkedveltebb hetirevue-ivel. E lap tárgyilagos és független magatartásával rövid idő alatt irányadó politikai köreink elsőrangú organumává küzdötte fel magát. Közgazdasági, társadalmi irodalmi és művészeti rovata a magyar társadalom elitejének igényeit szolgálta, Kluboknak, kaszinóknak, olvasóköröknek és nagyobb kávéházaknak nélkülözhetetlen s állandó becsű hetilapja. Nemesak kollegiális, de hazafias kötelességet vélünk teljesíteni, midőn erre, a nagy körültekintéssel, sok izléssel és meglepő szakképzettséggel szerkesztett, magasszínvonalú Hetiszemlére, mely most lép harmadik évfolyamába, felhívjuk a művelt és előkelő olvasóközönség becses figyelmét. A Politikai Hetiszemle előfizetési ára félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker. Kerepesi-ut 17.

— **A „Zenélő Magyarország”** zenemű folyóirat 1896. III. évfolyamának első füzetét jelent meg s küldetett be hozzánk. E páratlan olcsó és a bel- és külföldi zenemű irodalom legszámottevőbb termékeit s újdonságait közlő zenemű folyóirat jelen száma tartalmazza: I. „Élet, élet, betyár élet” és „Kis kertemben elaludtam” remek szép magyar dalt, melynek utóbbija a most igen népszerű „Marci fiam hagyd ne rikass!” esárdásnak egyik száma. II. Lacombe H. „Chanson de Mignon” című ábrándos salon darabot. III. Greizinger „Mazurka” magán hegedűre, mutatványt a most megjelent „165 hegedű átírat” nagy értékű műből. IV. Strausz J. „Simulj hozzám!” talp alá való szép polkáját. V. Schubert F. „Bevésném tölgyfa érdes kergibe” (Ungedul.) című bájos dalát igen sikerült magyar szöveggel. Hat hasonló gazdag mindenkor 10 10 zeneoldai taralmú füzet képez egy negyedévi folyamot 1 frt. előfizetési árért. Zenélő hölgyeinknek melegen ajánljuk a kitünő zene lapot. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalánál Budapest, Csengeri-utca 62/a Mutatványszámot kívánatra küldenek.

A japan kertek muzsikusai.

Alacsony, vékony szál legényke állított be a nyolczvanas esztendőök végén egyik new-yorki lap szerkesztőségébe és felajánlotta szolgálatait. Nagy, vastag üvegű pápaszem takaralát, a fűrge, kutató tekintetét; önérzetes mosolya mintha protestált volna előre hajlott derekának alázatos tartása ellen. A rosszul fizetett munkás görnyed meg így, nem a koldus; nem a protekció-vadász, a nyomorult koldusok közt is a legnyomorultabb.

Bizalmatlankodó kézintéssel mutatott neki helyet a szerkesztő. „No hát írjon valamit” mondta kedvetlenül.

És a kis ember leült és írt. Szerzőgő tolla repült a papiroson. Szemének lelkes tüze majd hogy meg nem olvasztotta a pápaszem vastag üvegét. A miopszok mellett összepréselő hajlásával borult a kézirat fölé és írt — írt — írt egy csudálatosan egyszerű és mégis ékesen szóló hatalmas vádiratot a nyugoti civilizáció végzetes pusztításai ellen.

A szerkesztő bámulva olvasta a kéziratot. Ime, egy új Rousseau, a ki forradalmat hirdet a kultura vivmányai ellen; egy új Bernhadin de St. Pierre, aki a Pálok és Virginiák boldogságát csak az édes anyatermészet ölében találhatja fel.

És a szigorú szerkesztő rögtön szerződtette a görnyedt kis embert. Azóta Lafcadio Hearn a tulságig vitt civilizáció legraffináltabb fegyverével: az újságíró tollával keresi meg bőséges kenyerét, hogy küzdjön ennek a

ezivilizációnak emberpusztító hatalma ellen. Mint az egyszeri mesebeli király, útra kel ő is, hogy boldog embert keressen. A spekuláló Amerikában, a fáradt Európában nem talált ilyet. Átszállt tehát túl a tengereken messze Japánba, az ősi természet-imádás, a „Shinto” hazájába. Itt is elkerülte a kikötővárosokat, a metropolisokat, a hol az európai ezivilizáció vey-hay-vey i győzőket — de egyszersmind boldogtalan embereket is „gyárt” — és messze, a havas Fuzi-Jáma mögött, a régi isteneknek hazájában, az izumói tartományban rátalált a mult ezredéveknek arra a mindig mosolygó, mindig nyájas nemzeti géniuszára, a mely az apró, filigrán japániból ma is a teremtett mindenség legudvariasabb, legnaivabb, legigazabb és legboldogabb emberét alkotja. Itt, a bujatermésű rizsvetések zöld hullámai takarta Izumóban telepedett meg. Itt lakott több esztendőn át és tanulmányozta a nép lelkét, a mint abban a természet lelke: a kövek, sziklák, tavak, folyamok, növények, állatok lelke megnyilatkozik. Mert a mi szépet a természet hatalmas ura: a nagy Oho-kuninushi-no kámi megalkotott az érzékileg felfogható világban, az mind benne van az ember lelkében is. Eltölti azt egészen és megnyilatkozni törekszik írásban (a mi majdnem festészet), képből, szoborban, épületekben, kertekben: az emberi kéz és elme minden alkotásában. Ezért művész majdnem minden japáni és ezért tisztelik a művészet istenét, a halhatatlan betűk szépiró mesterét, a nagy Kobodaishit majdnem éppen úgy, mint Oho-kuni-nushi-no-kámit, a mindenség dúsgazdag alkotóját.

És mert a mosolygó japániban magának a halhatatlan természetnek lelke él, azért nem fél a szenvedésektől, a haláltól. Tudja, hogy más alakban, talán tökéletesebb formában újra élni fog. Nem is ad valami sokat a hosszú élet istenére, a nagyképu Fukurodzsira. Nevetve mesélgeti róla egy bátor borbély, hogyan borotválta le ennek a sok öles arcú istennek a szakálát. Álmban létrát támasztott hozzá, úgy szedte le róla. Bizonyára az egyetlen nagyképuség, a melyet megborotválni mertek: azt is csak Japánban. Nálunk nem az istenek nagyképuék, hanem az emberek; ezeket pedig megborotválni kész veszedelem. A mi nagyképu emberünk nem a joviálisan mosolygó japáni isten; ostoba és boszúálló halandó, a kit kár megfosztani majomszörmejétől.

„Glimpses of unfamiliar Japan”: „Futó pillantások a még ismeretlen Japánra” ez a címe annak a két kötetes, híres angol munkának, a melyet Lafcadio Hearn japáni tartózkodása alatt írt. Mint japán tanító telepedett le Izumóban és meglátta ott, a mit előtte ezer meg ezer európai hiába keresett: a japáni nép lelkét. Páratlanul egyszerű és mégis hatalmas erővel megkapó nyelven (csak angol író írhat így) írja le: nem, lefesti, plasztikusan a szavak érzébe önti ennek a boldog, egyszerű népek a lelkét. Ujra megteremti azt és fájdalmas haraggal mutatja be a dekadeus kultúra nyugati emberének, mondván: Látod, ilyen a boldog ember lelke! És te ezt akarod megölni pánczélos hajóiddal, monstruozus magazin puskáiddal, puffogó masináiddal, az istenektől lopott elektromosságoddal, szeretetlen társadalmi intézményeiddel: összes bűnös és hivalkodó ezivilizációddal. Mondd, mit adhatsz ennek a sárga embernek cserébe egyszerű hitéért, boldog mosolygásáért, mesélő szikláért, érző fáért, zöld mezőinek, havas hegységeinek boldog biztonságban élő állataijért?

Főképe a japáni kert az, a melyben Lafcadio Hearn az ember és a természet lelkének művészi szimbolumát látja. Nem a nyugati világ közhelyekkel teli, a Le-Nôtre természetgyilkoló ollójával megnyirbált park az. Minden japáni kert, legyen akár tenyérnyi, akár száz meg száz holdra kiterjedő, egy-egy gyönyörű tájkép. A japáni ember látja a természet lelkét, (hiszen az ő lelke része ennek a mindent átömlesztő léleknek) neki tehát minden apró kavics, minden időrongálta szirt a legparányibb fűszál, a fonséges fenyő, az elpihent tó és a haragjában ordító tenger értelmesen beszélő szimbolum, akár a Szép kultuszában élő naiv görögnek. Ezeket a beszélő szimbolumokat feremti újra a japáni művész az ő kertjeiben, és egy ilyen kertben hallgatta meg Hearn azokat a muzikusokat, akiknek bűbajos zenéjük őt is, mint előtte annyi hatalmas samurait, elringatott a nagy természetbe való felolvadás-

nak, a Nirvánának világokat betöltő szimfóniájába.

Pedig milyen jelentéktelen, igénytelen kis művészek ezek a nagy-nagy muzikusok.

Kertjének pázsitjára dőlve hallgatja őket Lafcadio Hearn és így ír róluk:

„Kertem mögött a hatalmas kis erdő telis-tele van madarakkal. Itt fészkel a japán fülemüle, a kis uguisu; baglyok, vadgalambok, varjak és az a sajtásos madár, a melynek hangja csak sejtelmes éjszakákon hallható, a mint szótagonként kiáltja: Ho-to-to-gi-su.

Furesa meséket mondanak erről a hotogisuról; azt mondják, hogy nem valóságos teremtése ennek az eleven világnak, hanem az Arnyékok országának éjjeli vándora. Amaz országban, a Meidoban, ott van a hazája a Shide i borongó hegységek között, a melyeken a halotak lelkei vonulnak át. A földet csak egyszer látogatja meg minden esztendőben: az ötödik hold-hónap utolsó napján. Ha a paraszt meghallja szavát, örvendezve kiált fel: „Ime, a rizsvetés ideje. Már dalol az éjjeli madár: Ho-to-to-gi su, ho-to-to-gi su. Fektesse a földbe a rizsszemeket”.

A városok lakosai sohasem hallhatják ezt a rejtelmes, kis énekest. A kalitkában elnémul és rövidesen meghal. A költők ezért sokszor egész éjszakákon át lesik a harmatos fűben. (Boldog japáni naiv poéták! Nálunk inkább abszintot isznak éjjel.) A kik hallották, valami leirhatatlan fájdalmat hallottak kiközogni dalából; hiába keresik, nem láthatják meg a fájdalmak énekesét, mert, dalolja a nép:

Hotogisu
Na kitsuru kata wo;
Nagamureba, —
Tada ariake no
Tsuki zo nokoreru.

„Ha nézek arrafelé, a honnan kiáltásodat hallom, ó hotogisu, csak az eltűnő hajnali hold sarlóját látom.” (Vége köv.)

Kávémérgezés.

Írta: Dr. H. B.

Kevesen vannak idáig az orvosok közt is, akik beható megfigyelésük tárgyává tették a kávé mérges hatását, pedig sokkal gyakrabban jelentkezik ez, mint általában hiszik. Hogy mégis oly kevesen vetettek ügyet a kávé mérgezésre, ennek főoka az, hogy csak nagynehezen különböztethető meg az alkohol veszedelmes tüneteitől és a kávé mérgezés szimptomái is csak úgy, mint az alkohol túlságos élvezete, első sorban az emésztőszerveket és az idegrendszert támadja meg.

Veszedelmes egy vendég az a babkávé, amely különösen századunk eleje óta mindenüvé befészkelte magát, kiszámíthatatlan kárára az ember egészségének különösen azoknál, akiket foglalkozásuk a szellemi térre utal és a munka sulya alatt görnyedve kétszeresen nagy szükségük van az üdülésre. Mily csapás mindnyájukra, hogy ezt az üdülést a babkávé élvezetében keresik — mily csapás az aszszonyokra is, akik ugyszólván terjesztői lettek ennek a kávé mérgezésnek és e divatos ital pártolásáival a legtöbbet járultak hozzá, hogy századunk annyira megérdemelte az „ideges század” nevet. Az idegesség vett erőt ma már a társadalom minden rétegének emberén, aki épp oly ingatag az elhatározásban, mint félnék és gyöngé törekvéseinek végrehajtásában és a kölső benyomásoknak és izgalmaknak ellent állani nem tud.

Brillat-Savarin, párisi tanár mondta: Egy erőteljes férfi naponként meghihat két üveg bort és amellet friss és jó egészségben nagyon soká élhet, de hamar elveszteni szellemének épségét és fizikailag is gyorsan tönkremenne, ha naponként ugyanoly mennyiségű babkávét inná. A tudós tanárnak ezek a szavai meggyőző bizonyítékot szolgáltatnak a babkávé ártalmas és rontó hatásáról.

Még a legerősebb embernek az egészségét is aláassa a babkávé állandó és rendszeres használata, amely előbb-utóbb kávé mérgezésre vezet. Ez eleinte általános idegességben, fejfájásról való panaszkodásban, szédülésben, fülzúgásban és hevesebb szivdobogásban nyilvánul. Ezek a tünetek aztán időnként elmúlnak és jelentkeznek a kávédispepszia, az emésztési zavarok szimptomái. Berakott nyelv, fájdalmas, savanyú böfögés, valamint észrevehető étvágyhiány annak első jelei. S ha még azután sem korlátozzák a kávébab élvezetét vagy egészen

föl nem hagynak vele, mind nagyobb undorodás áll be a szilárd tápanyagok iránt. Megtörtént, hogy az ily betegek (amint ezt Gillett de la Tourette francia orvos egyik felolvasásában előhozta) csakis kávéba mártott kenyeret vesznek magukhoz, ez a jelenség egyébként mindenütt tapasztalható, különösen öreg kávé-néniéknél. Azután az úgynevezett kávé-cachexia következik be, amikor a test hiányos táplálkozása már a bőr halványságán és pettyhüdségén, valamint az arc beteges színén is felismerhető.

A mérgezés további stádiumában a vérkeringésben is zavarok állanak be. A beteg nagyon nyugtalan éjszakákról, vagy álmatlanságról panaszkodik, gyakran hirtelen fölriad, valami kimondhatatlan félelem szállja meg, amely arczába kergeti a verejtéket, amellet minden tagjában reszket és nyelve, ajka idegesen rángatózik, ami időnkint az arcizmokra is áterjed. Aztán rohamosan mutatkoznak a mérgezés többi tünetei is; a testi és szellemi erő mind jobban csökken, ami aztán az értelem eltoplulásával, vagy tébolylyal, sok esetben az idegrendszer teljes bénulásával vagy egyoldalú szélhűdéssel végződik.

Egyetlenegy van, ami vigasztal ennél a kávé mérgezésnél, hogy az általa előidézett betegség a tünetek gyors felismerése és a kávé mérgezés használatának idején való felhagyásával hamarabb meggyógyítható, mint a krónikus alkohol mérgezés és a szesz italok élvezetének beszüntetése által.

De hát ki is volna oly megdölgötlan, hogy a babkávé kedvéért, amelynek mérges és kártékony hatása ma már általánosan ismeretes, könnyű szívvel kitegye magát a kávé mérgezés veszedelmeinek? Annyi gyönyörűséget csak nem nyújt a babkávé élvezete, hogy súlyos következményeivel ne törődjünk? Akkor a bor, sör vagy pálinka túlságos élvezete egészen más daemon, mert ez legalább álmodott gyönyörökben ringatja részeg áldozatait, mielőtt a romlás örvényébe rántaná. De a kávétól még nem lett részeg senki, annyival kevésbé érezhette tehát azt a kéjt, ami a részeg embert kedvre deríti.

Gyakran mondják, hogy a mi elődeink nem ismerték az idegességet, hogy sokkal bátrabban, sokkal nagyobb lelkinyugalommal elviselték az élet bajait és erősebb akarattal, nagyobb kitartással küzdöttek meg velük, mint mi, habár ők is szerették a szesz italokat. Ujabb bizonyosága ez annak, hogy csak a korábbi időkben nem ismert kávé rendszeres használata az oka a mai kor idegességének. Mert azelőtt sokkal több bort ittak, mint ma, amely akkor még tiszta is volt, olesó is volt. Aztán többel és szilárdabb anyagokkal táplálkoztak az emberek, ami szintén figyelemre méltó, de nagyon ritkán vagy egyáltalán nem használták az idegizgató és idegrontó babkávét. Mindössze hetven nyolcvan éve annak, hogy a kávéivás divatossá lett.

De ha a babkávé-ivás csak a divat szélye és csak azért izlik az embernek, mert gyermekkorra óta megszokta és ha kisebb ingert kelt megivása, mint akármely alkohol-tartalmú ital, nem lesz nehéz, ha már felismertük uralmának veszedelmeit, letaszítani őt trónjáról, amelyet évtizedeken keresztül az emberiség nagy ártalmára elfoglalt. És ezt biztosan és könnyű szerrel el fogjuk érni, mihelyt van helyette valami más, amelynek már megkedvelt ízéhez hasonló íze van és ugyanolyan élvezetes, de rendszeres használata nem jár a babkávé veszedelmes következményeivel. Egy idő óta csakugyan van a babkávénak ily pótlója: a sokat emlegetett és ismert Kathreiner-kávé, amelyben a hazai maláta áldásos hatásai a babkávéhoz hasonló ízzel s aromával egyesülnek, s amely a kávé-növény koffeinmentes kivonatából nyeretik. Ez újfajta kávé ugy hazánkban, mint a legtöbb kultur-államban nagy elterjedtségnek örvend, ami mindenesetre annak a jele, hogy bevált s hatásában igazán megfelelő szernek bizonyult arra, hogy a babkávé veszedelmes tulajdonságait enyhítse, vagy egészen megszüntesse.

Meg sem becsülhető haszon volna ez ugy az egyes emberre, mint az egész emberiség egészségére, amelyet annyi évtizedeken át minden védekezés nélkül fenyegetett a kávé mérgezés.

Yasúti

Érvényes 1895.

menetrend.

október 1-től.

Budapest-Szeged	Személy vonat	Személy vonat	Posta vonat	Gyors vonat	Személy vonat	Posta vonat	Gyors vonat
Budapest ind.	—	—	8.30	2.30	4.25	7.25	10.25
Czegléd "	4.05	6.20	10.40	3.51	6.31	10.37	12.45
Nagy-Körös "	4.36	7.35	11.08	4.09	6.58	10.38	11.54
Katonatelep "	4.52	7.58	11.20	—	7.11	10.12	—
Kecskemét érk.	5.02	8.14	11.29	4.24	7.12	11.22	12.12
" in l.	5.02	—	11.37	4.26	7.12	11.11	12.21
Félegyháza "	5.42	—	12.11	4.51	8.02	11.57	12.48
Szeged "	7.32	—	1.47	5.53	9.35	1.32	1.50

Szeged-Budapest	Posta vonat	Személy vonat	Gyors vonat	Posta vonat	Személy vonat
Szeged ind.	—	—	—	—	—
Félegyháza "	12.30	4.55	10.00	1.48	5.20
Kecskemét érk.	2.36	6.53	11.06	3.30	7.16
" in l.	3.17	7.09	11.31	4.05	7.58
Katonatelep "	3.18	7.11	11.33	4.25	8.06
Nagy-Körös "	3.26	7.20	—	4.35	8.10
Czegléd "	3.42	7.34	11.49	4.58	8.25
Budapest "	4.19	8.10	12.11	5.34	8.52
" "	6.30	10.10	1.25	7.40	—

Kecskemét—fülőpszállási vasút.

reggel	délután	Ind.	erk.	reggel	délután
7.30	2.25	Kecskemét	—	6.52	1.39
7.42	2.35	Rávagy	—	6.48	1.31
7.55	2.46	Ballószög m. r. h.	—	6.32	1.20
8.11	2.58	Helvécia	—	6.20	1.08
8.23	3.08	Köncsög m. r. h.	—	6.09	12.57
8.38	3.20	Kerekegyháza	—	5.56	12.44
9.05	3.44	Agasegyháza	—	5.41	12.30
9.32	4.07	Izsák	—	5.09	11.59
9.44	4.17	Uzovics m. r. h.	—	4.55	11.44
9.57	4.24	Fülőpszállási kitérő	—	4.47	11.37
9.51	4.30	Fülőpszállás	—	4.40	11.30

Felelős szerkesztő: IFJ. TÓTH ISTVAN.

Kiadótulajdonos: TÓTH LÁSZLÓ.

NYILTTÉR.

Minden köhögést,

úgyisint minden hurutos betegséget a légzőcsőnek és tüdőnek, nehézlégzést, szűkmellűséget, asthmát, elnyálkásodást, számarhurutot és görcsös köhögést, forróságot, kaparó érzést a torokban, kezdődő tüdő bajt gyorsan és alaposan gyógyít az évek hosszú során át a legkiválóbbnak ismert és a legjelesebb orvosok által javasolt SZENT-GYÖRGY THEA csomagja 50 kr. és a hozzátartozó Szent-György HURUT-POR egy dobozzal 50 kr. orvosi utasítással együtt. Két csomagnál kevesebb nem küldetik.

Siker már pár nap múlva észlelhető.

Postai küldeménynél az elcsomagolás és postai szállítási díj 20 kr. számítatik. Minden megrendelés egyenesen a SZENT-GYÖRGY GYÓGYSZERTÁRBA (BÉCS, V. s Wimmergasse 31.) intézendő.

147 26-8

Kiadó üzlethelyiség.

A Szent-Ferenczrendiek épületében levő, most Dobosi Dávid bérletét képező

bolthelyiség

f. évi május hó 1-ig kiadó.

Bővebben értekezhetni Dobosi Dávid bérlővel.

11 2-1

Figyelmeztetés!

Tévedések és félrevezetések kikerülése végett a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy a harmincz év óta fennálló cégünk alapító főnöke idősb Dietrich Emil ur, ki az 1865-ik évben a Dietrich és Gottschlig cég neve alatt a székesfőváros első tea és rum üzletét nyitotta, a résztulajdonos Gottschlig József ur elhunyt és az elhunyt törvényes utódjának, feleségének, a társ-szerződés értelmében a cégből való önként kilépése után, a

DIETRICH és GOTTSCHLIG

cég összes áru, üzletei és ingatlanai, fenti cég egyedüli törvényes jogutódjaira

DIETRICH és FIA

csász. és kir. udvari szállítók (tulajdonosok idősb Dietrich Emil és ifjabb Dietrich Emil) birtokába ment át.

Minden egyéb, fenti Dietrich és Gottschlig céggel semminemű összefüggésben levő egyének és ezek áru czimkéinek utánzatai elől az igen t. közönséget saját érdekében tisztelettel figyelmeztetni bátrak vagyunk.

Kiváló tisztelettel

DIETRICH és FIA

ezelőtt Dietrich és Gottschlig

cs. és kir. udvari szállítók,

tea, rum, cognac és palaczkör nagykereskedők

BUDAPESTEN.

Központi iroda: IV. Régi posta-utca 10. sz.

IV. váczi-utca 18. sz. „Peking városához”, a korona kávéházzal szemben.

Fiók raktárak: IV. kigyó-tér 1. szám „A tea növényhez”, VI. Andrássy-ut 33. „Moszkva városához”,

Andrássy-út és nagyvező-utca sarkán.

Átviteli pinczék és raktárak: saját telepünkön X. Kőbánya, fűzér-utca 30. szám, (saját ház.)

Városi palaczkör raktár: IV. aranykéz-utca 1. sz.

Telephon 61-18.

Sürgönyezim: Dietrichfi Budapest.

Közvetlen behozatal kínai, indiai és orosz Karaván teák, Jamaica, Antilla, Brazíliai, Cuba rumok, francia cognacok és különféle legfinomabb likörökből.

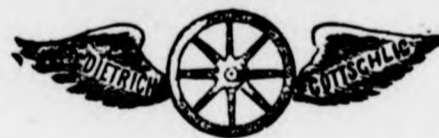
Kiválóan ajánljuk utólrhetetlen és 30 év óta közkedveltségnek örvendő tea vegyítkeinket, mint: Mandarin-, Császár-, Moszkvai-, Király-, Victoria-, Peking- és Udvari vegyítkeinket felkülönként o. é. 3 frittól 12 frittig.

BRAZILIAI RUM

cégünk törv. védett különlegessége.

VEDJEGYÜNK

Szárnyas kerék!

Szárnyas kerék!

1¹/₁₀ liter tartalmu palaczk frt 1.50

1 liter tartalmu palaczk frt 1.25

7/10 liter tartalmu palaczk frt 0.78

Jamaica Rum, 2¹/₁₀, 3¹/₁₀, 4¹/₁₀, 5¹/₁₀ literes palaczkokban 26 krtól frt 6-ig.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGHIVÁS.

A Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület f. 1896. évi január hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor, a kaszinó termében tartandó

Rendes évi közgyűlésére

a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
  2. A felügyelő bizottság jelentése.
  3. A zárszámadás megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
  4. Az igazgatóságnak a nyeresemény felosztása iránti javaslata.
  5. Az igazgatóság által előterjesztendő és egyéb a társulatot érdeklő indítványok.
  6. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kinevezése.
- A mérleg és zárszámadás, valamint az igazgatósági jelentés az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kecskemét, 1896. január hó 11 én.

Az igazgatóság.

12 1-1

Penzintézetek és malmok részvényei, valamint földbirtokok és egyéb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó

Részvény:

- 1 db Kecskeméti takarékpénztári.
- 3 db Gazdasági gőzmalma.
- 3 db Gőztéglagyári.

Mezőgazdasági gépek raktára.

Eladók:

- I. Egy szomszéd vasuti állomás közelében fekvő **300 holdas birtok**, jó minőségű talaj, gazdasági épületekkel ellátva;
- II. Orgoványon egy **96 holdból álló birtok**: 56 hold szántó-föld, 40 hold kaszáló, jó karban levő épületekkel;
- III. **Egy 350 holdas birtok**, jókarban levő gazdasági épületekkel, kedvező feltételek mellett.

BLEYER ADOLF

II. tized, Széchenyi-útea 2. sz. 12 1

Telefonszám: 16.

Telefonszám: 16.

Nagy tűzifa-raktár.

Kitűnő száraz **TÖLGY- BÜKK- és AKÁCZFA**, egész méterölekből jól kirakva, úgyszintén egész waggon-rakomány a legolcsóbb árban nálam kapható.

☛ Kivánatra házhoz is szállítom.

Továbbá ajánlom elismert, **legjobb minőségben**, rendes súly és mértékben házhoz szállítva:

porosz szalon kőszénemet

darabban és koczkában;

légszesz-kokszt és vágott száraz akáczfát

a legolcsóbb árban.

Rosenbaum Antal, 163 6—6

tüzelő anyag és építési cikkek kereskedése, nagyhalasi-útea 14. szám, saját házában.

Megrendelések telefon útján is eszközölhetők.

☛ A jó száraz tölgyfának méteröle csak 12 és fél forint.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi **egészségi és családi kávé**, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez **okból** különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A **Kathreiner-féle kávé** a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért

is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak **harmadrészben**, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A **Kathreiner-féle kávét** a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint **családok ezrei körében** naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a **legizletesebb ital**.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon **Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét** használni. Az értéktelev hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszólni! A valódi „Kathreiner” soha nem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

MEGHIVÁS.

A „Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitel intézet és Népbank“ folyó 1896. évi január hó 18-án szombaton délutáni 2 órakor a bank hivatal helyiségében tartandó

Rendes évi közgyűlésére

a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) A jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság megválasztása.
  - 2) Igazgatósági jelentés.
  - 3) A lefolyt XXV-ik üzletév zárszámadásának előterjesztése, kapcsolatban a felügyelő-bizottság ide vonatkozó jelentésével.
  - 4) A nyereség felosztási javaslat a felügyelő-bizottság ide vonatkozó jelentésével.
  - 5) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
  - 6) Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 250,000 frtra leendő felemelése tárgyában.
  - 7) Igazgatósági javaslat új nyugdíjszabályzat megállapítása iránt.
  - 8) Az igazgatóság megválasztása 3 évre.
- Az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság jelentése, továbbá a zárszámadás a részleteket feltűntető mellékletekkel együtt, az intézet hivatalos helyiségében betekintés végett ki van téve.

Kelt Kecskeméten, 1896. január hó 7-én.

S 1—1

Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A néhai **Juhász Juliánna** hagyatékához tartozó 403. számú kecskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és népbanki részvényne árverésutjani eladása 2574/1894. számú árvaszéki végzéssel elrendeltetvén, árverési határidőül **1896. évi január hó 21-ik napjának** reggeli 9 órája, az árvaszék jegyzői hivatalába kitézetik azzal: hogy az árverés azonnali készpénz fizetés mellett fog eszközöltetni.

Kecskeméten, 1896. január 7.

10 1—1

Bartha Kálmán
árvaszéki jegyző.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkal. mából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

H u z á s o k

I. osztály 1896. február 5–8-ig. II. osztály 1896. márczius 11–14-ig. III. osztály 1896. május 12–28-ig.

Árak az I. osztályra:
1 egész 1 fél 1 tized 1 huszad sorsjegy
20.— 10.— 2.— 1.— forint.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):
1 egész 1 fél 1 tized 1 huszad sorsjegy
60.— 30.— 6.— 3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki; a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet föntebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a falragaszokon jelzett elárusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

nyújt az államilag engedélyezett

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

II. MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

45,007 három osztályba osztott pénzneremény 9.200,000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a EGY MILLIÓ korona.
legkedvezőbb esetben

Az I. osztály huzása 1896. február 5–8-ig.			A II. osztály huzása 1896. márczius 11–14-ig.			A III. osztály huzása* 1896. május 12–28-ig.		
Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 à	80,000	= 80,000	1 à	100,000	= 100,000	1 jutalomdíj	600,000	= 600,000
1 "	60,000	= 60,000	1 "	60,000	= 60,000	1 à	400,000	= 400,000
1 "	40,000	= 40,000	1 "	40,000	= 40,000	1 "	300,000	= 300,000
1 "	30,000	= 30,000	1 "	30,000	= 30,000	1 "	200,000	= 200,000
1 "	20,000	= 20,000	1 "	20,000	= 20,000	1 "	100,000	= 100,000
1 "	15,000	= 15,000	1 "	15,000	= 15,000	2 "	40,000	= 80,000
1 "	10,000	= 10,000	1 "	10,000	= 10,000	2 "	20,000	= 40,000
2 "	8,000	= 16,000	2 "	8,000	= 16,000	5 "	10,000	= 50,000
8 "	4,000	= 32,000	8 "	4,000	= 32,000	10 "	8,000	= 80,000
10 "	2,000	= 20,000	10 "	2,000	= 20,000	34 "	6,000	= 204,000
13 "	1,000	= 13,000	13 "	1,000	= 13,000	100 "	2,000	= 200,000
100 "	400	= 40,000	100 "	400	= 40,000	200 "	1,000	= 200,000
860 "	200	= 172,000	860 "	200	= 172,000	2650 "	200	= 530,000
9000 "	80	= 720,000	9000 "	120	= 1,080,000	22000 "	150	= 3,300,000
10000 nyeremény összesen		= 1.268,000	10000 nyeremény összesen		= 1.648,000	25007 nyeremény és egy jutalom		= 6.284,000

Ezen 57 nyeremény közül az utóbbira ki-
huzott kapja a 600,000 korona jutalomdíjat

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
20.— 10.— 2.— 1.— forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
60.— 30.— 6.— 3.— forint

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, BUDAPEST, Szervita-tér 3. sz.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kivántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400,000, 200,000, 100,000, 80,000, 50,000 koronások stb.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Eladó ház.

4-ik tized fürj-útoza 91. sz. ház, melyben van 6 szoba, 2 konyha, 6 lóra való istálló, nagy udvar kerttel és szőlővel — **szabadkézből eladó.** 93-1

Bővebb felvilágosítással szolgál **özv. Máthé Sándorné** ugyanott.

Mayfarth Ph. és társa kerekre szerelt takarékos-üstjei,

főzésre, takarmány és burgonya fűlesztésre, ruha mosásra, szappan készítésre és zsír olvasztásra, pék-, mészáros-, vegyi ipar és különféle gazdasági és házi célokra, kevés fűtőanyagot igényelnek és bárhol könnyen felállíthatók.

Továbbá ajánljuk a legújabb szerkezetű takarmányszecska vágókat, burgonya és répavágó gépeket, darálókat és zúzókat, kukorica morzsolókat, gabona rostát, triőreket, szalma és széna sajtókat, cséplőgépeket és járgányokat.

Mayfarth Ph. és társa, gazdasági gépgyárak **BÉCS, II., Taborstrasse 76.**

Árjegyzékeket és elismeréseket ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúaitok felvételnek. 116 10-7

Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és ártalanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyú, felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámoroidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczeleli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a 19. század meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest,** Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítom”.

A **Máriaczeleli gyomorcseppek** valódián kaphatók

Kecskeméten: Katona Zsigmond, Molnár Pál, Farkas Ignác és Bódogh Ferencz urak gyógyszerházában.

Abonyban: Lukács Gy. úr gyógyszerházában.

Cegléden: Bohus és Zalai E. urak

Kunhegyesen: Wirtfeld Mórész úr

Nagy-Körösein: Müller István úr

Szolnokon: Boar Gy. és Horán-szky I. urak

148 15-8

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron van elzárva).

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

DORSCH májolak

törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III 3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legjobb gyógyszerházában

Kecskeméten: Katona Zsigmond, Molnár Pál, Bódogh Ferencz, Farkas Ignác gyógyszerész uraknál, Nyirády László és Pataky György urak kereskedésében.

Főraktár és föelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs.

III/3. Heumarkt 3.

106 24-12

Utánzásokat a törvény üldözi.

KÖBÁNYAI POLGÁRI SÖRFŐZŐ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Részvénytőke négy millió korona.

Van szerenesénk a t. sörfogyasztó közönség tudomására hozni, hogy több oldalról hozzánk intézett kívánalmaknak megfelelően,

KECSKEMÉTEN

V. t., fecske-útca 240. és VIII. t., trombita-útca 8. szám alatt

Zilzer Adolf úrnál

főraktárt nyitottunk,

178 6-4

a hol legkitűnőbb hírnévnek örvendő söreink úgy hordókban, valamint palaczkokban mindenkor friss minőségben kaphatók.

Köbányai Polgári Sörfőző Részvénytársaság.

Sörnemek: Polgársör (márcziusi). — Királysör. — Szent-Istvánsör (pilseni módszer szerint). — Köbányai Barátsör (bajor módszer szerint). — Kiviteli Márcziusi.

Palaczk-sörök kicsinybeni elárusítás:

Nyirády László és Cserekiyei Imre urak üzletében.

MITTELBACH-féle
JÓIZŰ, ILLATOZOTT

csuka-
májolak

(Oleum Jecoris Aselli aromaticum) a legkiválóbb orvosi személyiségek által megvizsgálva, és mivel az emésztést elősegíti, gyermekeknek különösen ajánlva mindazon esetekben, amelyekben az orvos az egész test, de különösen a mell és a tüdő megerősödését kívánatosnak látja; úgyszintén a testnek súlyosbbitására, a vér tisztítására és a tüdő betegsége ellen. — **1 forintos** palaczkokban kapható:

MITTELBACH S. „Salvator” gyógytárában Zágráb.

Budapesten: Molnár és Moser czégnél

Koronaherczeg útca.

156 7-7